

Załącznik nr 2 do uchwały nr XIX/182/16 Rady Gminy Krasocin z dnia 31 sierpnia 2016 r.

*GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA
GMINY KRASOCIN
NA LATA 2016-2020*

*DELIMITACJA OBSZARÓW
ZDEGRADOWANYCH I PRZEZNACZONYCH
DO REWITALIZACJI*

Krasocin, 2016

Spis treści

Wprowadzenie	2
Definicje	2
Tworzenie Gminnego Programu rewitalizacji	3
Charakterystyka gminy	6
Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego gminy	6
Charakterystyka gospodarcza gminy	22
Charakterystyka społeczna gminy	36
Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy	54
Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z pozostałymi dokumentami strategicznymi	55
Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	66
Problemy społeczne	69
Problemy gospodarcze	72
Obszary objęte programem rewitalizacji	73
Spis tabel i wykresów	76
Spis rysunków	76
Spis tabel	76
Spis wykresów	77

Wprowadzenie

Definicje

Powołując się na Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020 rewitalizacja stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- Uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- Pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- Ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- Właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- Zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- Koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowania i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- Realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

¹ Wszystkie poniższe definicje w niniejszym podrozdziale pochodzą z dokumentu pn. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., s. 5-8.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Program rewitalizacji natomiast został zdefiniowany jako inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w takich sferach jak: społeczna, ekonomiczna, przestrzenna, infrastrukturalna, środowiskowa, kulturowa. Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany oraz ukierunkowany plan na osiągnięcie celów programu rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem sfinansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFRR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być także środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

Tworzenie Gminnego Programu rewitalizacji

W celu stworzenia kompleksowego programu rewitalizacji, w niniejszym dokumencie szczególna uwaga została zwrócona na dokładną diagnozę, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji oraz opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

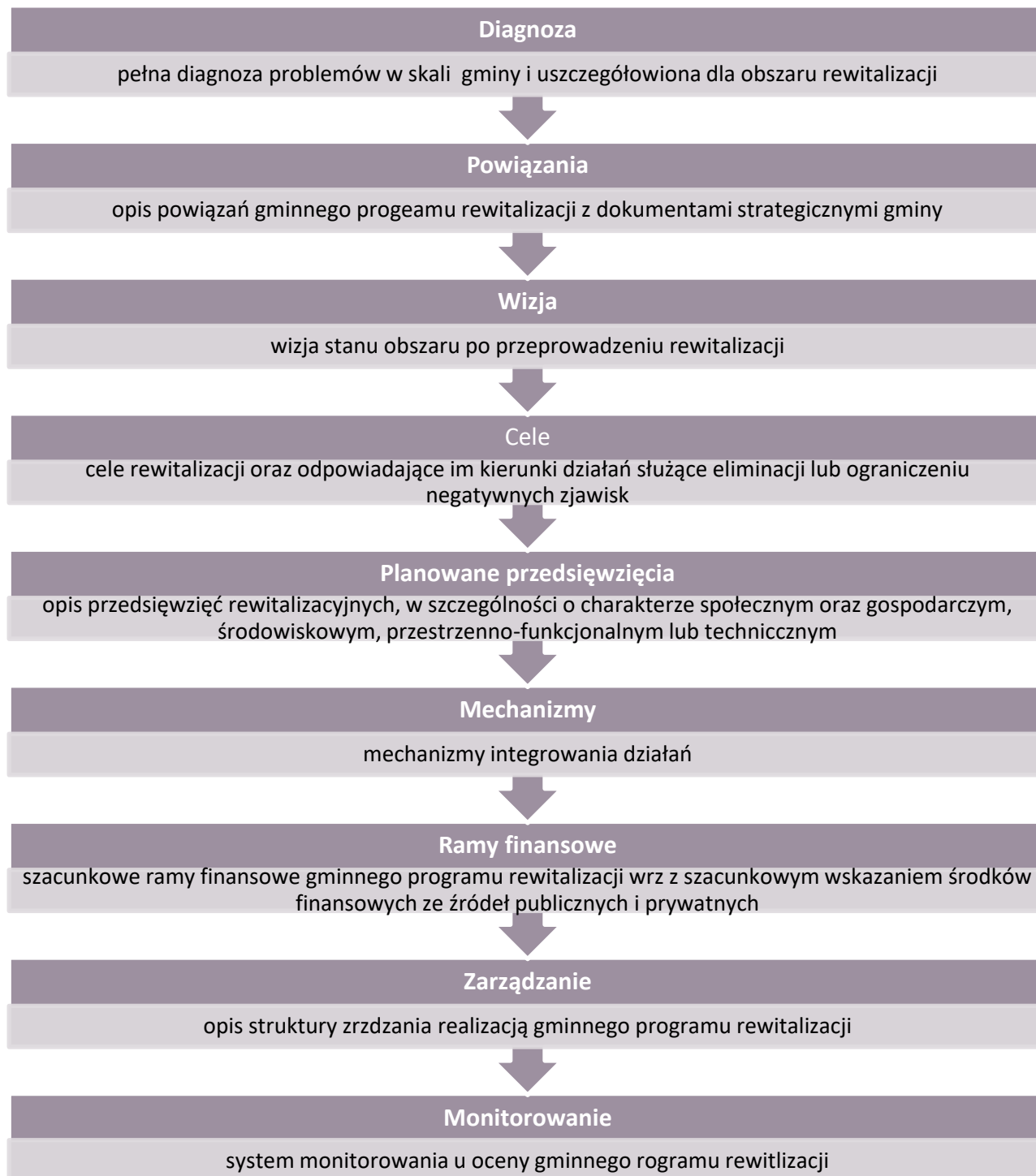
Należy także zaznaczyć, że nieodłącznym elementem gminnego programu rewitalizacji jest partycypacja społeczna, która pozwala nie tylko na przygotowanie, ale także ocenę całego procesu rewitalizacji. Zainteresowani interesariusze mogli uczestniczyć w projekcie poprzez konsultacje społeczne, zebrania wiejskie oraz badanie społeczności lokalnej.

Do informowania społeczności lokalnej wykorzystano przede wszystkim stronę internetową Urzędu Gminy w Krasocinie, gdzie umieszczane były terminy spotkań oraz postępy prac w powstawaniu dokumentu. W konsultacjach społecznych aktywnie uczestniczyć mogły wszystkie zainteresowane strony. Pozwoliło to na wspólne sformułowanie wizji obszaru zdegradowanego oraz wyznaczenie kierunków dalszych działań.

Na poniższym rysunku przedstawiono poszczególne etapy tworzenia planu. W ten sposób zapewniona została kompleksowość i komplementarność działań. Oceniono także możliwości gminy w oparciu o środki finansowe realne do uzyskania.

Rysunek 1 Etapy tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 r o rewitalizacji, Dz. U. rok 2015, poz. 1777.

Charakterystyka gminy

Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego gminy

Położenie i struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Gmina wiejska Krasocin położona jest w południowo-wschodniej Polsce, w zachodniej części województwa świętokrzyskiego, na terenie powiatu włoszczowskiego. Jej powierzchnia wynosi 193,9

Rysunek 2. Położenie gminy Krasocin na terenie powiatu

km². Siedzibą gminy jest miejscowość Krasocin, a w jej skład wchodzi 26 sołectw: Bukowa, Borowiec, Brygidów, Cieśle, Czostków, Chotów, Dąbrówka, Gruszczyn, Jakubów, Karolinów, Krasocin, Kozia Wieś, Lipie, Ludynia, Mieczyn, Oleszno, Ostrów, Skorków, Sułków, Stojewsko, Świdno, Nowy Dwór, Wojciechów, Wola Świdzińska, Występy oraz Zabrody. Gmina Krasocin graniczy z 6 innymi jednostkami, tj.: od północnego wschodu z gminą Łopuszno, od południowego wschodu z gminą Małogoszcz, od południowego zachodu z gminą Włoszczowa, a także od północnego zachodu z gminami Kluczewsko, Słupia (Konecka) i Przedbórz.

Źródło: wmzw.plenerownia.com

Obszar gminy pod względem fizyczno-geograficznym leży na pograniczu dwóch makroregionów: Niecki Nidziańskiej na południowym-zachodzie i Wyżyny Kieleckiej na wschodzie. Północna część Niecki Nidziańskiej nosi nazwę Niecki Włoszczowskiej. Ponadto gmina położona jest w dorzeczu Pilicy oraz częściowo w dorzeczu Białej Nidy. Największą rzeką jest Czarna (Pilczycka, Włoszczowska) - prawobrzeżny dopływ Pilicy, stanowiąca także fragment naturalnej granicy północno-zachodniej gminy. Jej głównymi dopływami są Czarna (Mieczyńska), Nowa Czarna oraz Czarna Struga (Feliksówka) i Chotowska.

Dominującą formą zabudowy na terenie gminy jest charakterystyczna dla obszarów wiejskich zabudowa zagrodowa i rodzinna, która została ukształtowana w oparciu o tradycyjne rolnicze wykorzystanie ziemi,

rzeźbę terenu oraz zasobność przyrody. Budynkom mieszkalnym, w zdecydowanej większości, towarzyszy zabudowa związana z działalnością gospodarczą. Ponadto struktura przestrzenna gmina ukształtowała się z centralnie położonym ośrodkiem: wsią Krasocin, skupiającą na swoim obszarze najważniejsze obiekty administracji publicznej, znaczną częścią infrastruktury społecznej, placówek usługowych, handlowych i innych. Główną funkcją sołectw wchodzących w skład gminy jest rolnictwo, ale również produkcja i obsługa produkcji rolniczej, działalność przemysłowa, a na terenach atrakcyjnych środowiskowo indywidualna zabudowa rekreacyjna.

Pod względem powierzchni największymi sołectwami na terenie gminy są Świdno (1 600,06 ha), Sułków (1 503,85 ha) oraz Mieczyn (1 421,37 ha), natomiast najmniejszymi Jakubów (198,11 ha), Bukowa (208,12 ha), a także Dąbrówka (213,70 ha). Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 1. Powierzchnia sołectw wchodzących w skład gminy

Sołectwo	Powierzchnia [w ha]
Borowiec	224,50
Brygidów	210,51
Bukowa	208,12
Chotów	1862,18
Cieśle	808,80
Czostków	606,15
Dąbrówka	213,70
Gruszczyn	661,52
Jakubów	198,11
Karolinów	357,63
Krasocin	1155,29
Kozia Wieś	528,16
Lipie	317,82
Ludynia	886,69
Mieczyn	1421,37
Nowy Dwór	279,02
Oleszno	1867,51
Ostrów	1276,33
Skorków	425,03
Stojewsko	555,12
Sułków	1503,85
Świdno	1600,06
Wojciechów	293,99
Wola Świdzińska	299,72
Występy	324,45
Zabrody	1195,54

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Krasocin na lata 2014-2021.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków

Dziedzictwo kulturowe gminy jest dobrem uznanym w skali całego województwa, a za elementy tworzące krajobraz kulturowy uznać należy przede wszystkim dobrze zachowaną architekturę regionalną. Zabudowa sakralna, drewniana zabudowa mieszkalna, a także przydrożne kapliczki stanowią znaczną część wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zaznaczyć należy, że gminę charakteryzują również historyczne układy wsi, np. rzędowy układ przestrzenny we wsi Chotów, ulicówka w Woli Świdzińskiej czy Skorkowie. Materialne dziedzictwo kulturowe na terenie gminy Krasocin tworzą przede wszystkim:

- stanowiska archeologiczne,
- chronione układy przestrzenne,
- zespół dworski w Olesznie,
- zespół dworski w Woli Świdzińskiej,
- zespół dworski w Ludyni,
- obiekty zabytkowe,
- miejsca pamięci narodowej.

Gmina odznacza się zatem dużą liczbą obiektów zabytkowych o zróżnicowanym charakterze: sakralnym, użytkowym i krajobrazowo-przyrodniczym, wpisanych do rejestru zabytków. Poniższe zestawienie przedstawia gminne zabytki wpisane do rejestru.

Tabela 2. Zabytki gminne wpisane do rejestru zabytków

Obiekt	Lokalizacja	Charakterystyka, stan zachowania
Układ przestrzenny	Chotów	Układ przestrzenno-krajobrazowy wsi
Park	Gruszczyn	Park krajobrazowy, przekomponowany na ogród w XX w.
Dzwonnica (zespół kościoła par. p.w.śś. Doroty i Tekli)	Krasocin	-
Kościół (zespół kościoła par. p.w.śś. Doroty i Tekli)	Krasocin	-
Park	Krasocin	Zachowane pojedyncze drzewa
Wiatrak (holenderski)	Krasocin	Przebudowany ok. 1930 r., remontowany po 1970 r., częściowo zniszczony w 1993 r.
Dwór (zespół dworu)	Ludynia	Rozbudowa alkierza na początku XIX w., remontowany od 1980 r., rozbiórka

Obiekt	Lokalizacja	Charakterystyka, stan zachowania
		przybudówki w 1995 r., obecnie w remoncie.
Lamus (zespół dworu)	Ludynia	Wg tradycji zbór ariański, restaurowany na przełomie XIX i XX w.
Park	Ludynia	Powstały, na reliktach XVIII w. przekomponowany na początku XX w.
Dwór (zespół dworu)	Oleszno	Na starszych piwnicach, gruntownie przebudowany w latach 1929-1930, do niedawna ośrodek zdrowia, obiekt w złym stanie technicznym
Kościół (zespół kościoła par. P.W. Wniebowzięcia NMP)	Oleszno	Ukończony około 1680 r., dach i wieża zniszczone pożarem w 1732 r., hełm wieży pochodzi z lat 1925-1926 r., restaurowany 1963 r
Park	Oleszno	Pozostałości, XVIII/XIX w.
Dwór (zespół dworu)	Wola Świdzińska	Na starszych pozostałościach, rozbudowany w poł. XIX w., restaurowany w 1948 r.
Dziedziniec (zespół dworu)	Wola Świdzińska	-
Park (zespół dworu)	Wola Świdzińska	Park krajobrazowy, zapewne na reliktach XVIII w., częściowo przekształcony początek XX w.
Stajnia (zespół dworu)	Wola Świdzińska	Stajnia cugowa, obecnie w zagrodzie nr 11
Stodoła (zespół dworu)	Wola Świdzińska	Obecnie w zagrodzie nr 11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krasocin.

Warto zaznaczyć również, że 79 zabytków z terenu gminy zostało wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków – ona z kolei jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami przez jednostki samorządu terytorialnego, a także gminnej ewidencji zabytków. W 2013 roku na terenie gminy utworzono Gminną Ewidencję Zabytków, która obecnie liczy 83 obiekty, z czego 77 znajduje się na terenie sołectw. Największa liczba zabytków znajduje się na terenie Krasocina (18, w tym m.in. pozostałości parku dworskiego, kościół parafialny z dzwonnica, kapliczka, plebania, cmentarz parafialny) oraz Oleszna (15, w tym m.in. pałac w zespole pałacowo-parkowym, kościół parafialny, cmentarz przykościelny oraz parafialny, kaplica cmentarna). Dokładne zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba zabytków na terenie poszczególnych sołectw wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Sołectwo	Liczba obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków
Borowiec	3
Brygidów	2
Cieśle	1
Chotów	2
Czostków	2
Gruszczyn	5
Jakubów	1
Karolinów	1
Krasocin	18
Lipie	1
Ludynia	5
Mieczyn	1
Oleszno	15
Ostrów	2
Skorków	2
Stojewsko	4
Sułków	2
Świdno	2
Wojciechów	1
Wola Świdzińska	5
Występy	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.krasocin.com.pl/index.php/dziedzictwo-dziejowe-gminy>

Warto jednocześnie dodać, że na obszarze gminy zlokalizowanych jest szereg miejsc pamięci narodowej, związanych z wydarzeniami z I i II wojny światowej (m.in. mogiły żołnierzy, cmentarze wojenne, tablice pamiątkowe czy pomniki).

Gmina Krasocin zajmuje obszar 19 279 ha, co stanowi 21,24% powierzchni powiatu włoszczowskiego. Użytki rolne to łącznie blisko połowa powierzchni gminy (9 409 ha, tj. 48,80%), w tym największą część przynależy pod grunty orne. Zbliżony odsetek stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (8 766 ha, tj. 45,47%), głównie lasy. Mniejszą część gminy zajmują natomiast grunty zabudowane oraz zurbanizowane (4,32%), a niewielki odsetek przypada na nieużytki, grunty pod wodami i tereny różne. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

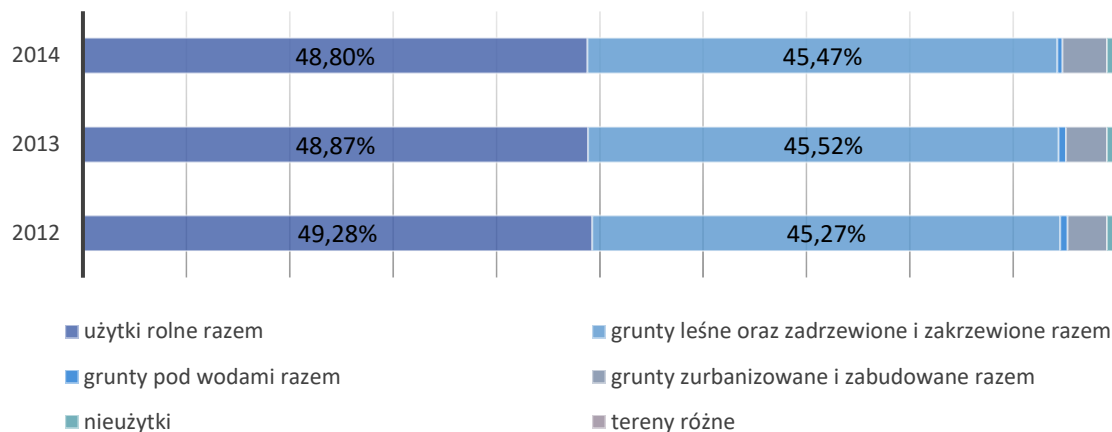
Tabela 4. Użytkowanie terenów gminy Krasocin w 2014 roku – wybrane kategorie

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	9 409	48,80
– grunty orne	6 091	
– sady	60	
– łąki i pastwiska trwałe	2 704	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym m.in.:	8 766	45,47
– lasy	8 565	
– grunty zadrzewione i zakrzewione	201	
Grunty pod wodami razem	93	0,48
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	833	4,32
– tereny mieszkaniowe	112	
– tereny przemysłowe	59	
Nieużytki	175	0,91
Tereny różne	3	0,02
OGÓŁEM	19 279	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2012-2014 powierzchnia gminy nie uległa zmianie i pozostaje na stałym poziomie 19 279 ha. W niniejszym okresie nieznacznie wahała się struktura użytkowania terenów – zmniejszeniu ulegały użytki rolne (z 9 501 ha do 9 409 ha) oraz grunty pod wodami (z 135 ha do 93 ha). Zwiększyła się natomiast powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych razem (z 8 727 ha do 8 766 ha), a także gruntów zurbanizowanych i zabudowanych (z 736 ha do 833 ha). Bez zmian pozostawały nieużytki i tereny różne.

Wykres 1. Zmiany struktury użytkowania terenów gminy Krasocin w latach 2012-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Infrastruktura techniczna (w tym sieci, drogi, mieszkalnictwo)

Sieć komunikacyjną gminy Krasocin tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Nie przebiega przez nią natomiast żadna droga krajowa, a ponadlokalne powiązania komunikacyjne zapewnia droga wojewódzka Nr 786 (Częstochowa – św. Anna – Koniecpol – Włoszczowa – Łopuszno – Kielce) o 15,5 km długości na terenie gminy.

Powiązania zewnętrzne, a także w znacznej części obsługa ruchu lokalnego, realizowane są za pomocą sieci dróg powiatowych. Zaznaczyć należy, że drogi te posiadają nawierzchnie ulepszone lub utwardzone, a składają się na nie trasy:

1. Radoszyce – Oleszno - Włoszczowa, droga przebiegająca po zachodnim obrzeżu gminy (jest jej najistotniejszym powiązaniem komunikacyjnym),
2. Granica województwa (Żeleźnica) - Oleszno,
3. Oleszno - Wola Świdzińska – Świdno – Rogalów - Krasocin,
4. Krasocin - Niwiska Gruszczyńskie - Czostków - Ludynia,
5. Lipie Drugie – Załaski – Gruszczyń – Niwiska – Cieśle – Leśnica - Małogoszcz,
6. Niwiska – Gruszczyń – Występy – Skorków – Parcela - Leśnica,
7. Mieczyn - Stara Huta - Występy,
8. Rogalów - Karolinów,

9. (Wólka- Lasocin) – Wojciechów - Jakubów,
10. Mieczyn – Gnieździska - Piekoszów,
11. Włoszczowa – Kozłów - Małogoszcz,
12. (Rudka) granica województwa - Kozia Wieś,
13. Belina Ostrów - Niwiska Gruszczyńskie,
14. Biadaszek - Sułków,
15. Chotów - Krasocin,
16. Nowy Dwór – Ostrów - Czerwonka,
17. Brygidów – Stojewsko

Istotne w kontekście komunikacji są również drogi gminne. Część z nich zapewnia połączenia zewnętrzne i wewnętrzne, pełniąc funkcję dróg lokalnych, inne są zazwyczaj drogami dojazdowymi, zapewniającymi bezpośrednią obsługę zabudowy, połączenia między miejscowościami czy dojazdy do terenów leśnych i rolnych. Łączna długość dróg gminnych wynosi 58 km i obejmują one następujące trasy:

1. Cieśle - Bukowa - Skorków,
2. Gruszczyn – Ogrójce - Stojewsko,
3. Nowy Dwór – Wyszyce - Ludynia,
4. Sułków - Wielkopole,
5. Wola Świdzińska - Chotów,
6. Oleszno – Ostrówek – Dąbrówki - Wola Świdzińska,
7. Czostków - Kozłów,
8. Czostków – Dąbrówka - Cieśle,
9. Czostków - Gruszczyn,
10. Jakubów przez wieś,
11. Kozia Wieś przez wieś,
12. Krasocin - Borowiec przez wieś,
13. Lipie – Zalaski - Gruszczyn,
14. Nowy Dwór przez wieś do drogi wojewódzkiej nr 786,
15. Ogrójce - Zalaski,

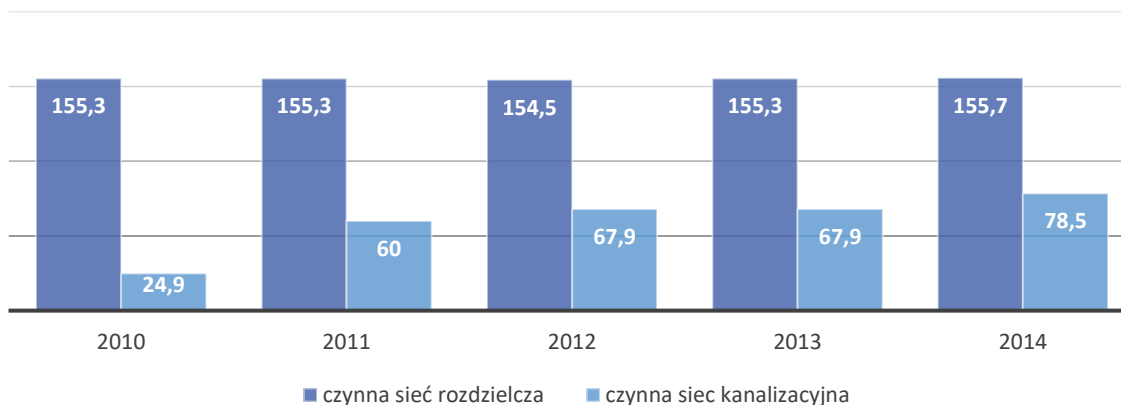
16. Ostra Górka Brygidów,
17. Ostrówek – Podlesie - Świdno,
18. Świdno - Chotów,
19. Występy - Cieśle,
20. Zabrody - Rudnik.

Przez teren gminy przebiegają także dwie linie kolejowe: w jej południowej (Kielce – Częstochowa o długości 11,688 km na terenie gminy) oraz północno-zachodniej części (magistrala Śląsko – Bałtycka zwana CKM; linia tranzytowa o długości na terenie gminy 9,800 km). Transport kolejowy dostępny jest stacji zlokalizowanych w Bukowej, Czostkowie i Lutyni. Komunikacja autobusowa, zapewniająca mieszkańcom połączenia w obrębie gminy oraz regionu, realizowana jest przez przewoźników prywatnych.

Siecią wodno-kanalizacyjną na terenie gminy Krasocin zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej, mieszczący się przy ul. Emila Godlewskiego 11 w Krasocinie. W 2014 roku długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła 155,7 km, zaś przyłączonych do niej było 2 695 gospodarstw. Odsetek ludności korzystający z niniejszej instalacji wynosi ogółem 91,9%. Podstawą systemu wodociągowania gminy są studnie głębinowe znajdujące się w miejscowościach: Cieśle, Lutynia, Skorków, Czostków, Oleszno, Sułków oraz Kozia Wieś.

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi natomiast 78,5 km, a przyłączonych jest do niej 1 279 gospodarstw. Wskaźnik osób korzystających z instalacji kształtuje się na poziomie 51,0%. Mieszkańcy obszarów nieobjętych siecią kanalizacyjną odprowadzają ścieki do przydomowych zbiorników odpływowych, opróżnianych w miarę potrzeb. Na terenie gminy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków: w Krasocinie, Koziej Wsi oraz Skorkowie.

Wykres 2. Długość czynnej sieci rozdzielczej oraz kanalizacyjnej na terenie gminy w latach 2010-2014 [w km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gmina leży również w zasięgu terytorialnym działania Polskiej Spółki gazownictwa Sp. z o.o., Oddział w Tarnowie, Zakład w Kielcach. Obecnie jednak jej terytorium nie jest zgazyfikowane. Do celów socjalno-bytowych powszechnie używa się gazu ciekłego w 11-kilogramowych butlach.

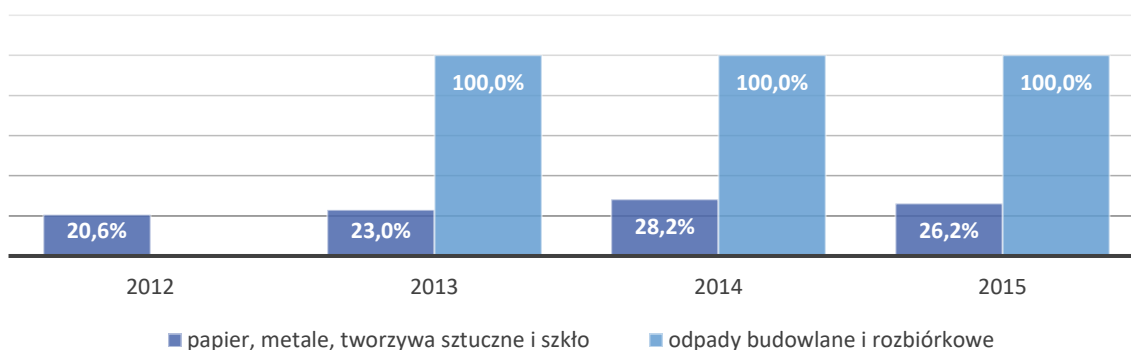
W przypadku odpadów komunalnych warto zaznaczyć, że na terenie gminy powstają one przede wszystkim w sektorze gospodarstw domowych oraz w obiektach infrastruktury, tj. handlu, usługach, zakładach rzemieślniczych, zakładach produkcyjnych w części socjalnej, terenach zielonych-cmentarzach, ulicach i placach, placówkach kulturalnooświatowych, ośrodkach zdrowia, obiektach administracji publicznej i innych instytucjach posiadających część socjalno - biurową.

Gospodarka odpadami z sektora komunalno- bytowego prowadzona jest w ramach zbiórki odpadów stałych zmieszanych oraz selektywnej zbiórki odpadów typu workowego. Odpady stałe zmieszane gromadzone są w pojemnikach. Worki do segregacji odpadów dostarczane są przez firmę odbierającą odpady z terenu gminy. W zabudowie wielorodzinnej do zbierania odpadów przeznaczone są kontenery na odpady zmieszane oraz osobne kontenery na odpady zbierane selektywnie i szkło. Mieszkańcy gminny oddają odpady zgodnie z obowiązującym harmonogramem odbioru. Obecnie odpady z terenu gminy Krasocin odbierane są przez firmę P.U.K. TAMAX", ul. Dworcowa 46, 28-340 Sędziszów, natomiast miejscem ich zagospodarowania jest P.G.K. i M. Sp. z o.o. we Włoszczowie.

Poziom recyklingu osiągnięty przez gminę w 2014 roku kształtował się następująco: 26,2% w zakresie papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (spadek o 2 p.p. w porównaniu do roku 2013) oraz 100% w zakresie odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Wykres 3. Poziom recyklingu osiągnięty przez gminę w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.krasocin.com.pl/index.php/gospodarka-odpadami/2418-ogloszenie>

Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy jest rozwinięta stosunkowo dobrze i zaspokaja potrzeby większości mieszkańców (istnieje dostęp do sygnałów wszystkich operatorów sieci komórkowych). Obecnie każdy z nich ma możliwość uzyskania numeru telefonu stacjonarnego. Usługi internetowe dostarczane są natomiast siecią kablową, na bazie telefonii stacjonarnej i telewizji kablowej oraz bezprzewodowo.

Podstawowym elementem zabudowy gminy Krasocin jest zabudowa mieszkaniowa ukształtowana w oparciu o tradycje rolnicze i rolnicze wykorzystanie ziemi. Dominuje budownictwo charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy, jak i funkcji. Według danych GUS, na terenie gminy w 2014 roku było 2 864 budynków mieszkalnych (oraz 2 pustostany), co stanowi wzrost względem roku 2010 o blisko 5%. Liczba mieszkań kształtuje się natomiast na poziomie 3 205, a izb 12 918. Zwiększa się zatem również łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 264 173 m² w 2010 roku do 277 711 m² w roku 2014).

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkań	3 112	3 132	3 150	3 176	3 205

Liczba izb	12 375	12 486	12 587	12 749	12 918
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	264 173	266 861	269 362	273 061	277 711

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na terenie gminy w 2014 roku wynosiła 86,6 m², natomiast statystyczny mieszkaniec miał do swojej dyspozycji powierzchnię 25,8 m².

Warunki mieszkaniowe na terenie gminy ulegają systematycznej poprawie – nie tylko w zakresie powierzchni użytkowej mieszkań, ale również ich wyposażenia. Na przestrzeni lat 2010-2014 odnotowano wzrost odsetka mieszkań wyposażonych w wodociągi (z 91,5% do 91,8%), łazienkę (z 79,0% do 79,6%) oraz centralne ogrzewanie (z 69,5% do 70,4%).

Tabela 6. Wyposażenie mieszkań na terenie gminy w instalacje

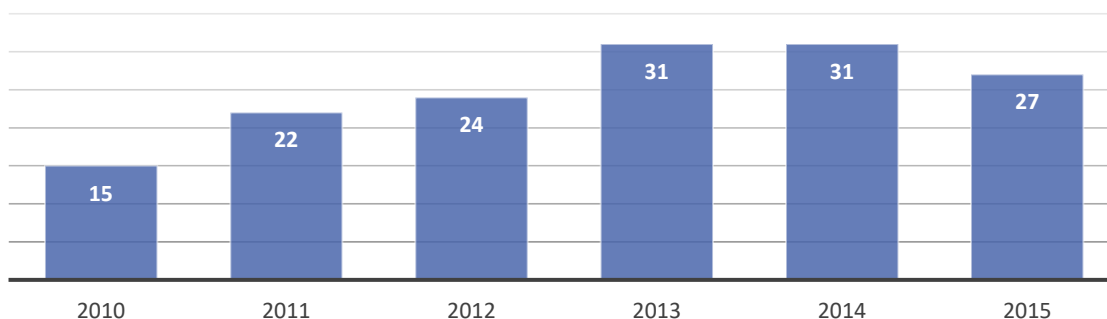
Wyszczególnienie	Udział [w%]
2010 rok	
Wodociągi	91,5
Łazienka	79,0
Centralne ogrzewanie	69,5
2014 rok	
Wodociągi	91,8
Łazienka	79,6
Centralne ogrzewanie	70,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zaznaczyć należy również, że co roku wzrasta liczba mieszkań oddawanych do użytku na terenie gminy. Wyjątkiem w tym zakresie jest rok 2015 charakteryzujący się niewielkim spadkiem. Dane dla lat 2010-2015 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2010-2015 na terenie gminy Krasocin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Obszar gminy Krasocin leży na pograniczu dwóch dużych jednostek fizyczno- geograficznych. Niecki Nidziańskiej na południowym zachodzie i Wyżyny Kielecko- Sandomierskiej na wschodzie. Północna część Niecki Nidziańskiej nosi nazwę Niecki Włoszczowskiej. Gmina Krasocin obejmuje fragment środkowej jej części, zwanej Równiną Pilczycy oraz południowowschodnią część, zwaną Garbami Czostkowa. Przez środkową część gminy przebiega z północnego-zachodu na południowy-wschód Pasma Przedborsko- Małogoskie, stanowiące naturalną granicę Niecki Nidy i będące równocześnie najdalej na zachód wysuniętym pasmem Gór Świętokrzyskich. Na wschód od Pasma Przedborsko- Małogoskiego rozciąga się Niecka Łopuszna.

Najwyższe wzniesienie w obrębie gminy znajduje się w południowej części Pasma Przedborsko- Małogoskiego w miejscowości Cieśle i wynosi 343,1 m n.p.m. Powierzchnia całego pasma sięga 240 km², a różnice wysokości względnej wahają się od 60 do 100 m. Najniżej położony punkt w gminie znajduje się natomiast w jej zachodniej części (okolice młyna Poręby) na wysokości 214,3 m n.p.m.

Obszar gminy zaliczony jest do XV dzielnicy klimatyczno-rolniczej częstochowsko-kieleckiej, która obejmuje swym zasięgiem zachodnią część Wyżyny Małopolskiej, łącznie z górami Świętokrzyskimi. Ponadto jest to teren o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Funkcjonujący system przyrodniczy, z uwagi na wysokie walory (biologiczne, krajobrazowe i hydrologiczne) został uznany

w krajowej sieci ekologicznej ECONET PL za fragment obszaru o znaczeniu krajowym. Obszary podlegające ochronie to:

- Przedborski Park Krajobrazowy,
- Rezerwat przyrody „Oleszno”,
- Konecko- Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko- Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Dolina Górnej Pilicy PLH260018 (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty),
- Ostoja Przedborska PLH260004 (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty),
- Wzgórza Chęcińsko- Kieleckie PLH260041 (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty),
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przedborska PLH260004,
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko- Kieleckie PLH260041.

Występuje również szereg pomników przyrody:

- Lipa drobnolistna (Krasocin),
- Grupa drzew: 2 dęby szypułkowe i wiąz pospolity (Zabrody),
- Grupa drzew „Włodarscy: 38 dębów szypułkowych i lipa drobnolistna (Zabrody),
- Dąb szypułkowy „Wiktor” (Wola Świdzińska),
- Dąb szypułkowy „Zew” (Wola Świdzińska),
- Dąb szypułkowy „Smok” (Wola Świdzińska),
- Dąb szypułkowy „Wiarus” (Wola Świdzińska).

Na terenie gminy zlokalizowane są także stawy rybne, w okolicy których bytują różnorodne gatunki ptaków (największe z nich znajdują się w okolicy Chotowa, Ludyni, Ostrowa i Wojciechowa).

Najciekawsze miejsca na obserwację zwierząt, a przede wszystkim ptaków, to:

- Kompleks stawów Chotowskich i okoliczne podmokłe łąki,
- Stawy rybne Czerwonka,
- Fryszerka koło Ewelinowa i okoliczne łąki,
- Stawy rybne w okolicy Ludyni,
- Czarna Stara w okolicy Ostrej Gorki z podmokłymi łąkami,

- Okolice Oleszna i Czarna Włoszczowska,
- Pasma Przedborsko-Małogoskie w okolicy Bukowy, Lipia, Świdna z pięknymi starymi wierzby i Oleszna,
- Wielkie obszary łąk kośnych i podmokłych w dolinie Nowej Czarnej: w okolicy Brygidowa, Karolinowa, Wojciechowa, Mieczyna.

Warto dodać, że występujące na obszarze gminy surowce skalne od wieków wykorzystywane były gospodarczo. Pasma Przedborsko- Małogoskie, a zwłaszcza część Niecki włoszczowskiej, obfituje w złoża kamienia wapiennego (dokładnie wapienia górnourajskiego oraz kredowych piasków), występują również udokumentowane złoża surowców węglanowych (m.in. złoża wapieni jurajskich „Bukowa”, które eksploatowane jest na skalę przemysłową). Ponadto zasoby szacunkowe lub perspektywiczne określono dla złóż wapieni: Oleszno, Wola Świdzińska, Huta Stara, Mieczyn i Występy. Istotne są również udokumentowane złoża piasków, występujących dość powszechnie na terenie gminy.

Teren gminy Krasocin położony jest także na obszarach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), które łącznie zajmują ok. 65% jej obszaru: dwa zbiorniki górnokredowe: GZWP 408- Niecka Miechowska NW i GZWP 409-Niecka Miechowska SE oraz Górnourajski GZWP 416- Małogoszcz. Jednocześnie zaznaczyć należy, że obszar gminy położony jest w większości w dorzeczu Pilicy. Dział wodny II rzędu między zlewniami przebiega w okolicach wsi Czostków i Występy, przecinając prostopadle Pasma Przedborsko- Małogoskie. Największym ciekim jest Czarna (Pilczycka, Włoszczowska) - prawobrzeżny dopływ Pilicy. Większość rzek na obszarze gminy jest uregulowana i wyprostowana. Charakter naturalny ma jedynie meandrująca rzeka Czarna. Uzupełnieniem sieci hydrograficznej gminy są mniejsze strumienie, ciekły bez nazwy oraz stawy. Na jej terenie nie występują naturalne zbiorniki wodne.

Infrastruktura rekreacyjna i turystyczna

W zakresie bazy sportowej zasoby gminy kształtują się następująco:

- Stadion GLKS Krasocin,
- Stadion GKS Bucovia Bukowa,

- Sale gimnastyczne w szkołach w Bukowie, Cieślach, Czostkowie, Mieczynie, Olesznie i Krasocinie,
- Boisko pozaszkolne w Olesznie,
- Boiska przyszkolne.

Funkcjonujące kluby sportowe również pozwalają na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury i sportu. Jednym z nich jest Gminny Klub „Bucovia” w sołectwie Bukowa, który prowadzi sekcję piłki nożnej. W tej samej miejscowości funkcjonuje również Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej przy Lhoist Bukowa Sp. z o.o. zajmujące się organizacją maratonów. Sekcję piłki nożnej oferuje także Gminny Ludowy Klub Sportowy „Krasocin”.

Do infrastruktury rekreacyjnej zaliczyć można również:

- Trasę turystyczną „Szlak Przygody” - powstała na terenie województwa świętokrzyskiego w ramach współpracy lokalnych grup działania; podczas wędrowki zobaczyć można ruiny zboru w Gruszczynie, zespół dworski w Ludyni, kościół parafialny w Krasocinie oraz kościół parafialny w Olesznie.
- Ścieżki przyrodnicze klubu 4H Kraski z Krasocina - proponowana ścieżka leśna prowadzi przez lasy państwowe Nadleśnictwa Włoszczowa (na terenie wytyczono 12 przystanków). Jest to ścieżka rowerowa, którą można również przebyć pieszo dzieląc na etapy (szczególnie na odcinku Krasocin- stawy: Duży i Mały) lub pokonując w całości. Długość trasy to ok. 16 km.
- Ścieżki, alejki przy zbiornikach wodnych np. w Olesznie, Krasocinie.

Warto dodać, że gmina Krasocin wraz z jednostkami sąsiednimi tworzy Krainę Natury. Najważniejszymi obiektami ziemi krasockiej są ruiny zboru w Gruszczynie, zespół dworski w Ludyni, kościół parafialny w Krasocinie oraz kościół parafialny w Olesznie.

Infrastrukturę turystyczną gminy, w dużej mierze, tworzą trzy gospodarstwa agroturystyczne: Gospodarstwo Agroturystyczne „Stajnia” (Oleszno), Gospodarstwo Agroturystyczne „Futerał” (Kozia Wieś) oraz Gospodarstwo Agroturystyczne „Domek nad rzeczką” Krasocin. Obiekty posiadają ofertę dostosowaną do potrzeb zróżnicowanych grup odbiorców.

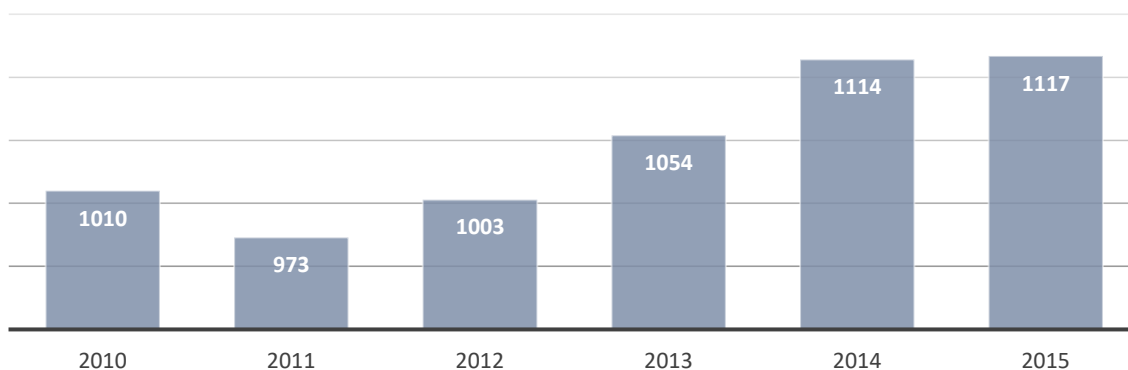
Charakterystyka gospodarcza gminy

Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

Na przestrzeni ostatnich 6 lat liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Krasocin stopniowo zwiększała się, z wyjątkiem roku 2011. Ogółem od 2010 roku odnotowano wzrost o 107 podmiotów, tj. 9,6%. Największy przyrost w tym zakresie zaobserwowano w roku 2014. Poniższy wykres przedstawia, jak w poszczególnych latach zmieniała się liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej w 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły mikro przedsiębiorstwa (1083). Firm małych było natomiast 30, a średnich 4.

Wykres 5. Podmioty zarejestrowane w REGON na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Krasocin w 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły te, których dominującą działalnością było przetwórstwo przemysłowe (362), handel hurtowy i detaliczny, w tym naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (203) oraz budownictwo (198). Nieco mniej liczną grupę stanowiły przedsiębiorstwa zajmujące się transportem i gospodarką magazynową (123). Do istotnych branż w gminie należą również:

- Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (39),
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (30),

- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (26),
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (22),
- Informacja i komunikacja (18),
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (15),
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (14),
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (13),
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (12).

Warto zauważyć, że największa liczba podmiotów gospodarczych funkcjonuje na terenie Krasocina (168), Oleszna (163) oraz Skorkowa (148), zaś najmniejsza w Jakubowie i Zabrodach (po 9 podmiotów). Szczegółowe dane, w podziale na sołectwa i poszczególne sekcje, przedstawiono poniżej.

Sołectwo	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
Borowiec	0	0	7	0	1	3	2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Brygidów	0	0	15	0	0	4	3	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	27
Chotów	0	0	5	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	13
Cieśle	0	0	11	0	0	13	10	3	2	0	2	0	1	0	1	1	1	0	0	0	45
Czostków	1	0	17	0	0	18	13	5	0	0	0	1	1	3	0	1	0	0	2	0	62
Dąbrówka	0	0	4	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Gruszczyn	0	0	6	6	0	0	4	3	4	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	20
Jakubów	0	0	4	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9
Karolinów	1	0	12	0	1	9	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	33
Kozia Wieś	4	0	15	0	0	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27
Krasocin	1	0	41	0	1	27	43	16	4	2	2	0	6	2	4	7	4	2	6	0	168
Lipie	0	1	17	0	0	3	4	5	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	35
Ludynia	0	0	3	0	0	3	4	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	19
Mieczyn	1	2	12	0	0	4	9	11	1	2	1	0	3	0	1	1	0	0	2	0	50
Nowy Dwór	0	0	5	0	1	5	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	15
Oleszno	9	0	59	0	1	18	31	22	2	5	1	0	3	1	1	4	2	0	4	0	163
Ostrów	5	0	16	0	0	7	10	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	42

Sołectwo	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
Skorków	1	0	13	0	0	32	32	15	2	6	3	4	7	6	1	5	4	3	14	0	148
Stojewsko	0	1	17	0	0	4	3	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	31
Sułków	6	0	17	0	0	12	10	2	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	50
Świdno	1	0	29	0	0	9	3	9	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	56
Wojciechów	0	0	13	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
Wola Świdzińska	0	0	11	0	0	1	2	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	18
Występy	0	0	7	0	0	8	5	6	0	2	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	32
Zabrody	0	0	6	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	9
OGÓŁEM	30	4	362	0	5	198	203	123	14	18	13	5	26	22	15	20	12	8	39	0	1117

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

*A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

B - górnictwo i wydobywanie

C - przetwórstwo przemysłowe

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F - budownictwo

G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H - transport i gospodarka magazynowa

I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J - informacja i komunikacja

K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

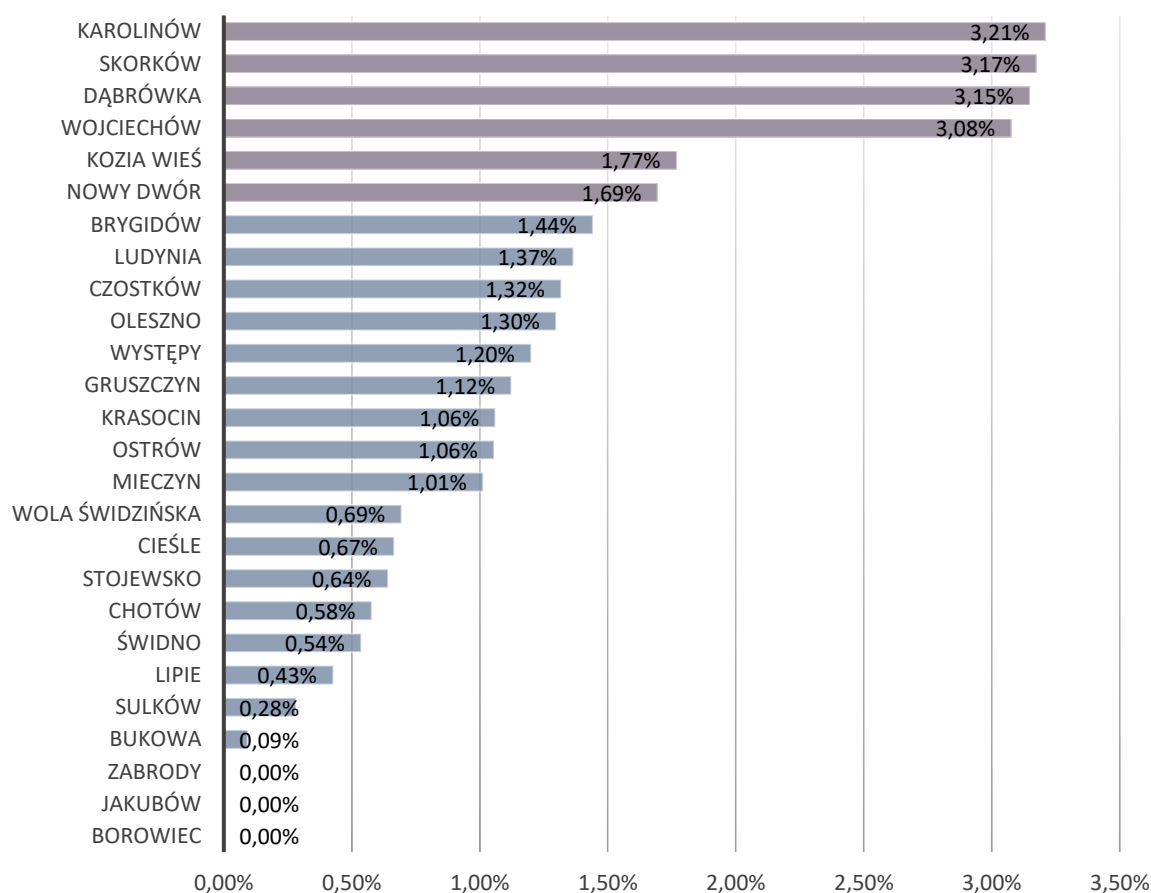

- M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P - edukacja
- Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S - pozostała działalność usługowa
- T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Na podstawie udostępnionych danych wyliczono wskaźniki dla poszczególnych sołectw określające udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 roku w liczbie ludności. I tak, średnia dla całej gminy wyniosła 1,61%. Powyżej wyliczonej średniej ogólnej znalazły się sołectwa takie jak: Karolinów (3,21%), Skorków (3,17%), Dąbrówka (3,15%), Wojciechów (3,08%), Kozia Wieś (1,77%) oraz Nowy Dwór (1,69%). Zdecydowana większość miejscowości wchodzących w skład gminy uzyskała jednak wskaźnik niższy niż 1,61%. Dokładne dane zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 6. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r w liczbie ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2015 roku zdecydowaną większość na terenie gminy stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego (1094, tj. 98%). Spośród nich wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły prawie 90% wszystkich firm. W sektorze prywatnym odnotowano również działalność spółek handlowych (w tym z udziałem kapitału zagranicznego), spółdzielni, fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podmioty gospodarcze z sektora publicznego stanowiły natomiast niecałe 2% ogółu.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny ogółem	22	22	22	22	21	21
Sektor prywatny ogółem, w tym:	988	951	981	1032	1093	1094
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	888	850	877	922	980	978
Spółki handlowe	10	10	10	13	14	15
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2	2
Spółdzielnie	4	4	4	4	4	4
Fundacje	2	2	2	2	2	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	21	21	22	24	24	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy Krasocin dominują przedsiębiorstwa prowadzące działalność w przemyśle i budownictwie (569 podmiotów, które stanowiły 50,94% ogółu). W nieco mniejszym stopniu funkcjonowały podmioty prowadzące działalność usługową (518, tj. 46,37% ogółu), natomiast najmniej liczne były przedsiębiorstwa prowadzące działalność w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (30 przedsiębiorstw, czyli 2,69%).

Tabela 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
OGÓŁEM	1010	973	1003	1054	1114	1117
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29	29	30	28	31	30
przemysł i budownictwo	494	477	502	538	570	569
pozostała działalność	487	467	471	488	513	518

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku na terenie gminy Krasocin funkcjonowały 1 704 gospodarstwa rolne. Ponad połowę z nich stanowiły gospodarstwa w wielkości od 1 do 5 ha (864, tj. 50,70%). Zbliżony odsetek odnotowano w przypadku gospodarstw małych (do 1 ha – 22,24%) oraz tych, liczących od 5 do 10 ha (352, tj. 20,66%). Najmniejszą liczebnością odznaczają się natomiast gospodarstwa duże: od 10 do 15 ha (71, tj. 4,17%) oraz powyżej 15 ha (38, tj. 2,23%). Warto zaznaczyć, że największą powierzchnię zajmują gospodarstwa 1-5 ha (łącznie 3 641,19 ha), a najmniejszą te do 1 ha (500,65 ha).

Tabela 9. Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy w 2010 roku

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw [szt.]	Powierzchnia gospodarstw [ha]
do 1 ha	379	500,65
1-5 ha	864	3 641,19
5-10 ha	352	3 114,11
10-15 ha	71	1 055,29
15 ha i więcej	38	1 644,99
OGÓŁEM	1 704	9 956,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, PSR.

Dla rolnictwa na terenie gminy Krasocin znaczenie ma hodowla bydła, trzody chlewnej i drobiu. Ponad 62% gospodarstw utrzymuje zwierzęta gospodarskie (1 067), a wśród nich podczas Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku odnotowano:

- 3 286 sztuk bydła, w tym 1 865 krów,
- 2 927 sztuk trzody chlewnej (272 loch),
- 93 konie,
- 66 031 sztuk drobiu (53 050 kur).

Gminę Krasocin charakteryzuje również wysoki wskaźnik lesistości, który wynosi 43,94%. Powierzchnia gruntów leśnych ogółem w gminie wynosi 8 471,43 ha, a ich struktura własnościowa przedstawia się następująco:

- lasy publiczne ogółem – 5 383,07 ha (63,54%),
- lasy prywatne – 3 088,36 ha (36,46%).

Zwarte kompleksy leśne porastają przede wszystkim tereny zachodniej i północnej części gminy, przeważają siedliska wilgotne. Szczegółowe dane w podziale na lata 2010-2015 przedstawiono poniżej.

Tabela 10. Powierzchnia lasów na terenie gminy w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Lasy ogółem	8 451,3	8 450,9	8 432,5	8 470,43	8 471,43
Lasy publiczne ogółem	5 375,9	5 395,9	5 377,5	5 382,07	5 383,07
Lasy publiczne Skarbu Państwa	5 375,3	5 377,3	5 358,9	5 363,47	5 364,47
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	5 299,3	5 303,3	5 301,9	5 305,90	5 306,90
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	29,0	29,0	29,0	28,57	29,57
Lasy publiczne gminne	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6
Lasy prywatne ogółem	0,0	3 055,0	3 055,0	3 088,36	3 088,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Najważniejsze podmioty gospodarcze w gminie

Jak zostało wspomniane wcześniej, gmina Krasocin ma charakter przemysłowo-rolniczy. Do istotnych podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie zaliczyć należy:

1. Zakład Przetwórstwa Warzyw i Owoców „Lasek” – Krasocin – przedsiębiorstwo zajmujące się przetwarzaniem oraz przygotowaniem produktów spożywczych z warzyw i owoców.
2. Zakłady Wapiennicze „Lhoist” Sp. z o.o. - Bukowa – Lhoist jest częścią Lhoist Group, światowego lidera w produkcji wapna, wapna dolomitowego i wyrobów wapienniczych.
3. Tartak „Olczyk” Ludwik Olczyk- Świdno - tartak od wielu lat należy do najszybciej rozwijających się zakładów w branży drzewnej w Polsce. Jest niekwestionowanym liderem w produkcji tarcicy,

więźby dachowej oraz innych wyrobów z drewna sosnowego, takich jak płyta klejona, pale winogronowe, palisada toczona i granulaty drzewny.

4. Zakład Produkcji Silikatów „Ludynia” Sp. z o.o.- Ludynia – „Grupa SILIKATY” Sp. z o.o., od lat określana jest mianem jednego z czołowych i największych w Polsce producentów bloczków i cegieł wapienno-piaskowych. Obecnie w skład Grupy wchodzi 7 zakładów produkcyjnych zlokalizowanych na terenie całej Polski, w tym zakład w Ludyni.
5. P.P.H.U. Andrzej Wódkowski „Zefir” - Krasocin - Zefir to jedna z najpopularniejszych marek papierów higienicznych oraz rolek papierowych w Polsce, która w swej ofercie posiada: papiery toaletowe, ręczniki kuchenne, ręczniki ZZ oraz rolki papierowe (kasy fiskalne, fax). Siedziba firmy znajduje się w Łopusznie, natomiast zakład produkcyjny w Krasocinie.
6. SOLEKO POLSKA Sp. z o.o. – Oleszno - to jedna z najbardziej znanych polskich firm z branży solarnej (energii odnawialnej) funkcjonująca z powodzeniem już od 2003 roku. Przedsiębiorstwo zajmuje się doradztwem energetycznym oraz sprzedażą ekologicznych rozwiązań obniżających koszty podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz energii elektrycznej.
7. TELEKOM- OLESZNO Sp. z o.o.- Oleszno - przedsiębiorstwo działające na rynku kolejowym od 1999 r. Zajmuje się produkcją, handlem oraz serwisem urządzeń automatyki i elektroniki kolejowej, a także przemysłowej.
8. - ADBA Export-Import Zakład Stolarsko-Ciesielski – Świdno - firma z długoletnią tradycją, działająca nieprzerwanie na rynku od 1979 roku. Przedsiębiorstwo specjalizuje się w usługach dla ludności w zakresie stolarstwa, ciesielstwa, robót montażowych i wykończeniowych w obiektach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej, obiektach sakralnych i zabytkowych.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że środowisko instytucji otoczenia biznesu jest dość ubogie. Na terenie gminy znajduje się kilka biur rachunkowych, a w centralnym jej punkcie jeden bank. Brak innych jednostek świadczących usługi dla biznesu.

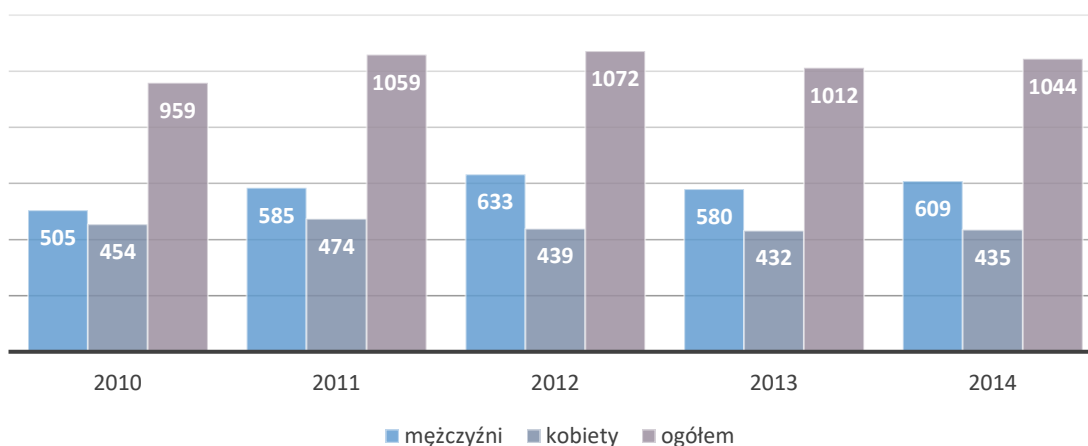
Zatrudnienie

W 2014 roku na terenie gminy Krasocin pracowały 1 044 osoby, w tym 609 mężczyzn (58,33%) i 435 kobiet (41,67%), co stanowi wzrost względem roku poprzedniego o 3,07%. Warto zauważyć, że liczba

pracujących w latach 2010-2014 ulegała wahaniom, z czego najwyższą wielkość osiągnięto w roku 2012 (1 072 osoby), zaś najniższą w 2010 (959 osób). W przypadku pracujących kobiet ich liczba utrzymywała się na względnie jednolitym poziomie 432-474, zaś mężczyzn wahała się od 505 do 633.

Wykres 7. Pracujący wg płci w gminach w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

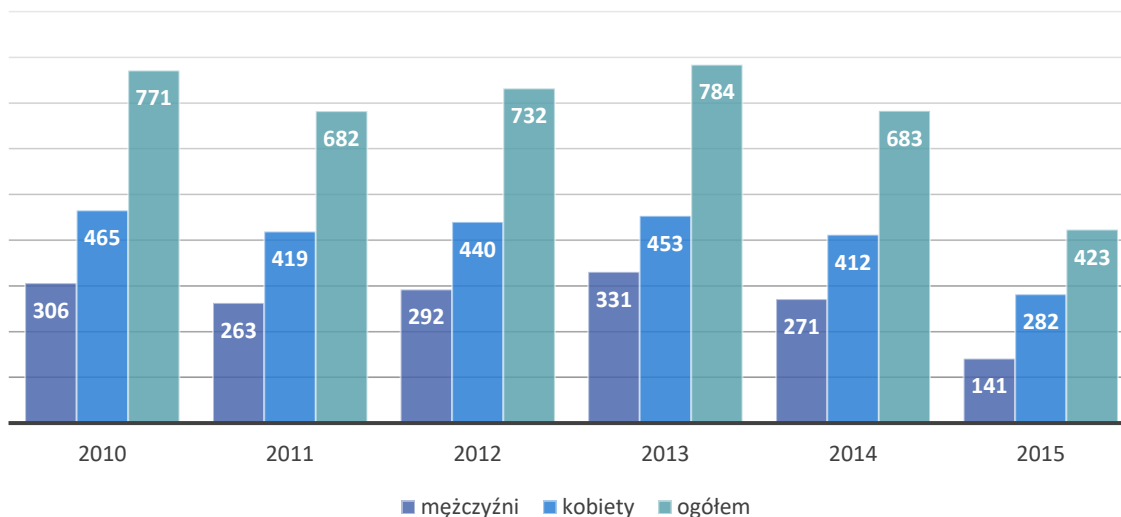
Mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w zakładach przemysłowych znajdujących się na terenie gminy jak i poza nią, m.in. we Włoszczowie, Małogoszczu oraz Kielcach.

Stan i struktura bezrobocia

Rynek pracy na terenie gminy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny, w tym znaczny udział ma rolnictwo. Na koniec 2015 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 423 osoby i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego (o 260 osób, czyli 33,72%), zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet. W latach 2010-2015 najwyższy odsetek osób pozostających bez pracy odnotowano w roku 2013 (781), zaś najniższy w 2015. Najwyższe bezrobocie wśród mężczyzn również miało miejsce w roku 2013, natomiast wśród kobiet w 2010. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

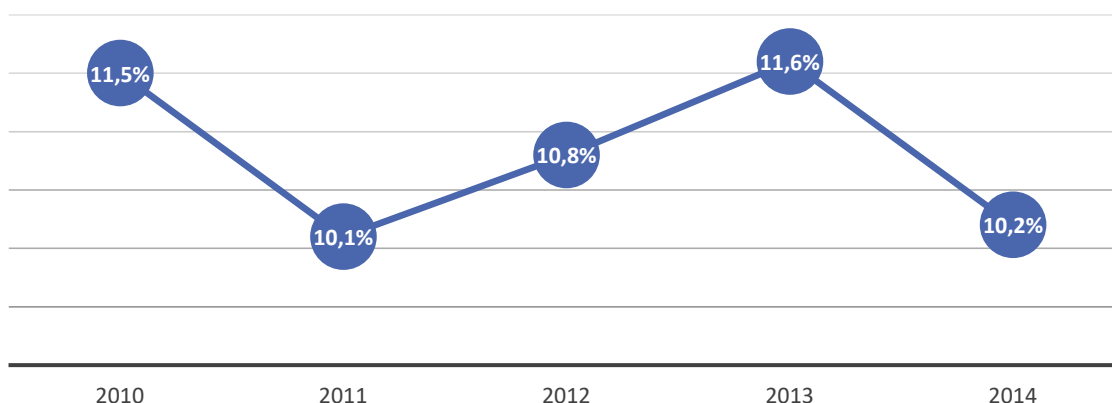
Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2014 roku wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy ukształtował się na poziomie 11,5%. Wykres umieszczony poniżej zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w poszczególnych latach. Należy zauważyć, że udział ten był najwyższy w roku 2013 (osiągnął wartość 11,6%), zaś najniższy w 2011 (10,1%).

Wykres 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

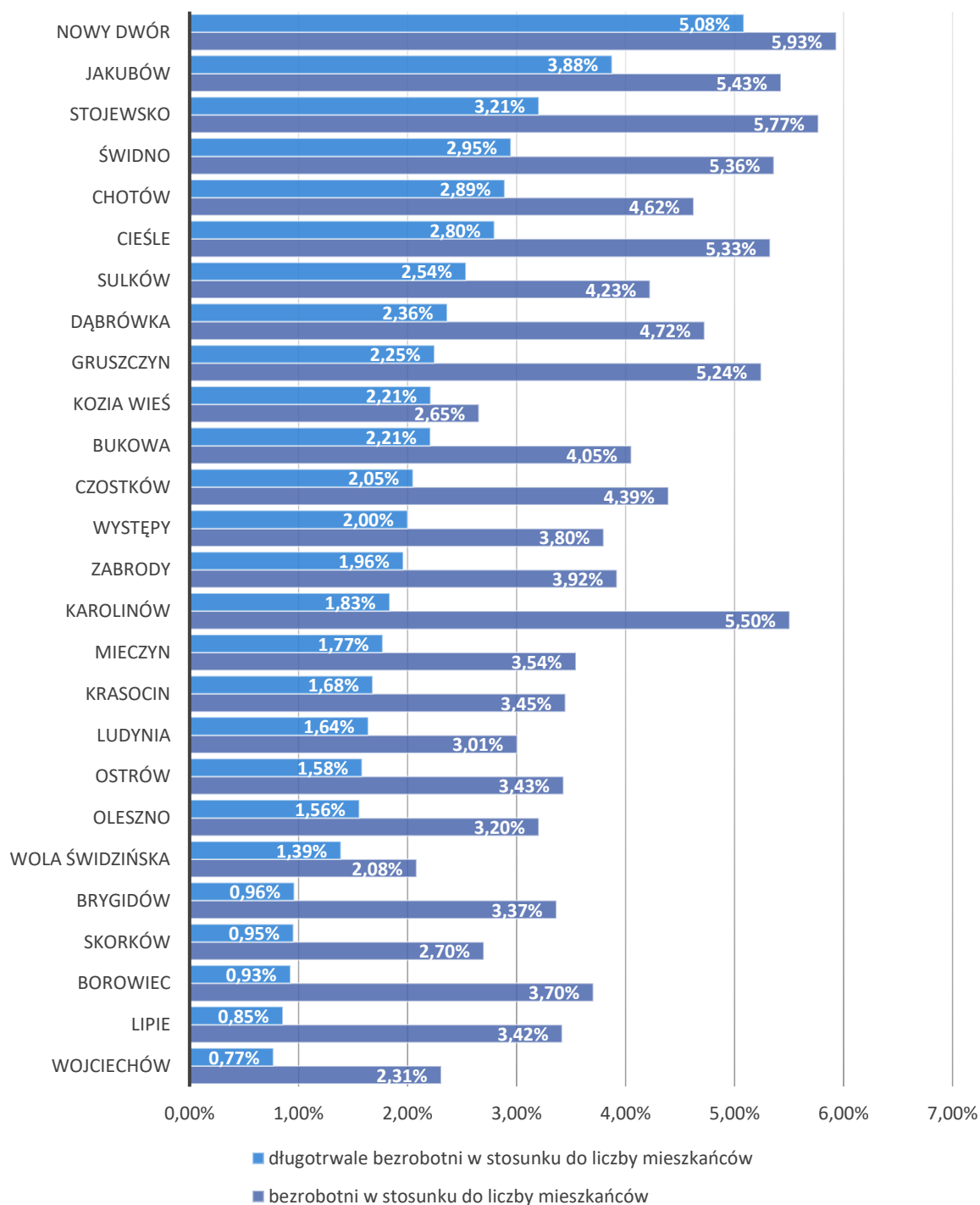

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na podstawie uzyskanych informacji wyliczono również następujące wskaźniki: bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców oraz długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców. I tak, wskaźnik długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców dla całej gminy wynosi 2,93%. Wartości wyższe w tym zakresie przyjmują następujące sołectwa: Nowy Dwór (5,08%), Jakubów (3,88%), Stojewsko (3,21%) oraz Świdno (2,95%). W przypadku wskaźnika bezrobotnych w stosunku do liczby ludności jego wartość dla gminy wyniósł 4,01%. Powyżej średniej odnotowano następujące sołectwa: Nowy Dwór (5,93%), Stojewsko (5,77%), Karolinów (5,50%), Jakubów (5,43%), Świdno (5,36%), Cieśle (5,33%), Gruszczyn (5,24%), Dąbrówka (4,72%), Chotów (4,62%), Czostków (4,39%), Sułków (4,23%) oraz Bukowa (4,05%).

Wykres 9. Wskaźniki udziału osób bezrobotnych do liczby mieszkańców poszczególnych sołectw

Źródło: Opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Charakterystyka społeczna gminy

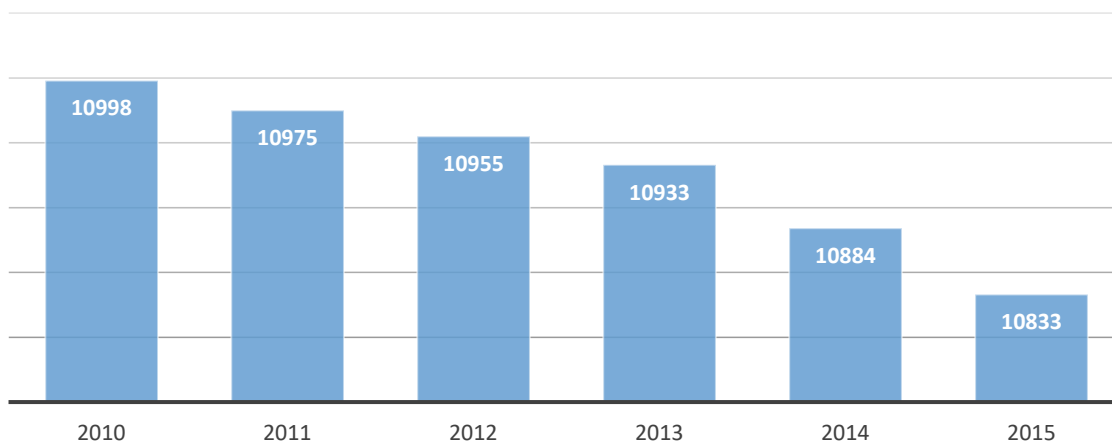
Struktura demograficzna i społeczna gminy

Gminę Krasocin w 2015 roku zamieszkiwało 10 833 mieszkańców, z czego niewiele ponad połowę stanowili mężczyźni. Zaznaczyć należy, że począwszy od roku 2010 liczba mieszkańców systematycznie maleje - do roku 2015 odnotowano spadek w wysokości 1,5%.

Warto dodać, że na terenie gminy zameldowani są również cudzoziemcy o następujących obywatelstwach:

- Włoskie – 1 (Nowy Dwór),
- Czeskie – 3 (Ostrów),
- Ukraińskie – 2 (Cieśle i Sułków),
- Tunezyjskie – 1 (Oleszno),
- Tureckie – 1 (Występy),
- Albańskie – 1 (Bukowa),
- Bepaństwowiec – 2 (Sułków).

Wykres 10. Liczba i struktura mieszkańców gminy w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Stopień koncentracji ludności na terenie gminy nie jest równomierny. Do sołectw najludniejszych zaliczyć należy: Oleszno (1 155 – 2015 rok), Krasocin (1 131), Bukową (1 086), Cieśle (751), Czostków (683) oraz Skorków (630). Natomiast do najmniej zaludnionych: Zabrody (102), Borowiec (108), Nowy Dwór (118), Dąbrówka (127), Jakubów (129) oraz Wojciechów (130). Pomimo powolnego spadku liczby ludności na terenie całej gminy warto zauważyć, iż istnieją sołectwa, które odnotowują przyrost w tym zakresie. Najlepszym przykładem jest Oleszno, którego liczba mieszkańców na przestrzeni lat 2010-2015 wzrosła o prawie 5%. Poza Olesznem niewielki wzrost zauważalny jest również w: Brygidowie, Krasocinie, Dąbrówce, Borowcu, Nowym Dworze i Mieczynie. Dokładne dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 12. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy w latach 2010-2015

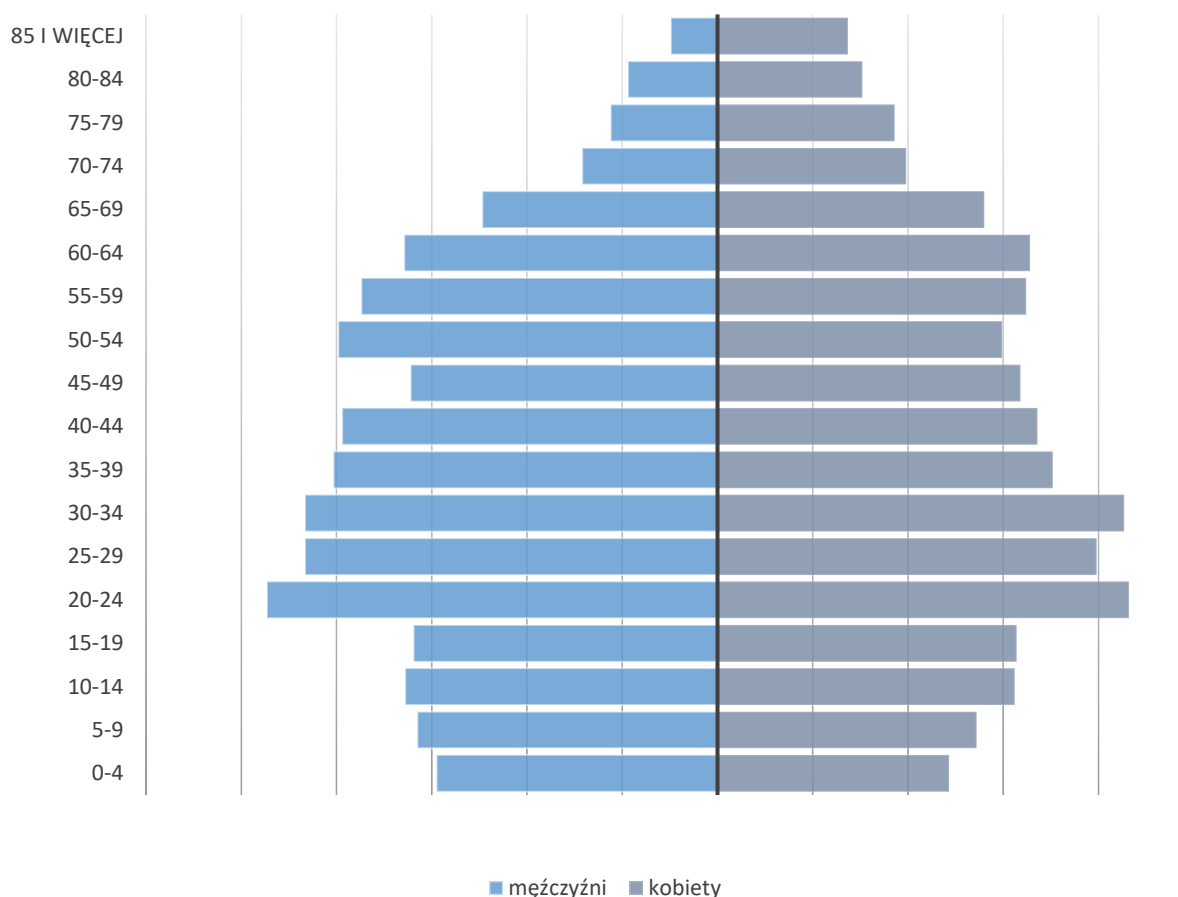
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Borowiec	107	105	107	106	108	108
Brygidów	199	201	210	206	211	208
Bukowa	1139	1135	1120	1105	1096	1086
Chotów	193	195	188	189	175	173
Cieśle	759	754	752	758	755	751
Czostków	692	701	697	686	686	683
Dąbrówka	125	122	128	130	125	127
Gruszczyn	279	274	273	272	271	267
Jakubów	135	134	133	125	125	129
Karolinów	212	220	224	224	217	218
Krasocin	1128	1122	1121	1136	1141	1131
Kozia Wieś	247	235	234	229	221	226
Lipie	239	237	234	235	237	234
Ludynia	381	381	369	375	368	366
Mieczyn	392	392	388	396	392	395
Nowy Dwór	117	120	118	114	111	118
Oleszno	1099	1107	1126	1134	1152	1155
Ostrów	402	402	403	388	383	379
Skorków	648	639	637	638	638	630
Stojewsko	157	159	154	157	154	156
Sułków	367	372	371	365	364	355
Świdno	379	385	384	379	373	373
Wojciechów	132	131	134	134	130	130
Wola Świdzińska	151	150	151	146	147	144
Występy	527	514	512	509	502	500
Zabrody	106	106	103	106	105	102

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Struktura ludności w gminie, pod względem płci i wieku, wskazuje na dużą dysproporcję pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w grupie wiekowej powyżej 50-54 lata. Mężczyźni z niniejszej grupy stanowią 3,7% ogółu ludności, zaś kobiety jedynie 2,8%. Odwrotna rozbieżność widoczna jest w przypadku mieszkańców powyżej 85 roku życia – kobiety 1,3% ludności, a mężczyźni 0,5%. Istotnie więcej kobiet jest również pomiędzy 75, a 79 rokiem życia. Najmniejsze dysproporcje widoczne są w przedziałach wiekowych: 60-64 lata (kobiety stanowią 3,0% ludności, a mężczyźni 3,1%), 45-49 lat (odpowiednio po 3,0%), 15-19 lat (kobiety 2,9%, mężczyźni 3,0%) oraz 30-34 lata (odpowiednio po 4,0%). Warto przy tym zaznaczyć, że osoby poniżej 20 roku życia w 2014 roku stanowiły ponad 1/5 mieszkańców (22,3%), a osoby powyżej 65 ponad 14%.

Wykres 11. Struktura ludności na terenie gminy w roku 2014

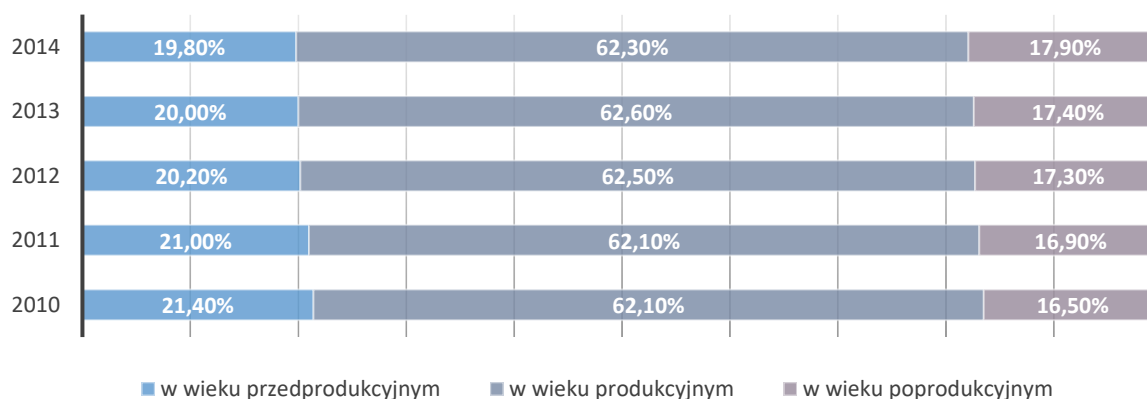
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco: prawie 1/5 wszystkich mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (19,8%), ponad połowa to osoby w wieku produkcyjnym (62,3%), a pozostały odsetek przypada na osoby w wieku poprodukcyjnym (17,9%). Warto zwrócić uwagę, że począwszy od roku 2010 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje (względem roku 2014 spadek o 1,6 p.p.), a wzrasta w wieku poprodukcyjnym (wzrost od 2014 o 1,4 p.p.). Odsetek osób w wieku produkcyjnym w strukturze ludności gminy kształtuje się na względnie stałym poziomie 62,1%-62,6%. Wskaźniki obciążenia demograficznego przedstawiają się następująco:

- na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada 60,5 osób w wieku nieprodukcyjnym,
- na 1000 osób w wieku przedprodukcyjnym przypada 90,3 osób w wieku poprodukcyjnym,
- na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada 28,7 osób w wieku poprodukcyjnym.

Na podstawie powyższych danych należy zaznaczyć, iż populacji ludności gminy charakteryzuje się mało korzystną strukturą – różnica pomiędzy osobami w wieku poprodukcyjnym i przedprodukcyjnym jest niewielka.

Wykres 12. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

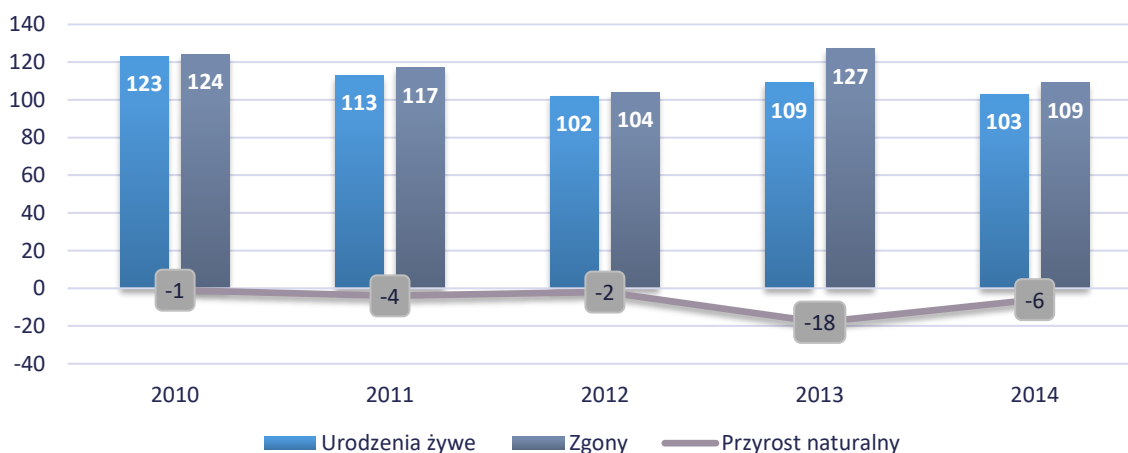

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W analizowanym okresie na terenie gminy liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń żywych. Zatem wartość wskaźnika przyrostu naturalnego kształtuje się na poziomie ujemnym. Najniższą wartość odnotowano w roku 2013 (-18), zaś najwyższą w 2010 (-1). Ostatni raz wskaźnik osiągnął wynik dodatni w 2008 roku.

Wykres 13. Przyrost naturalny na terenie gminy w latach 2010-2014

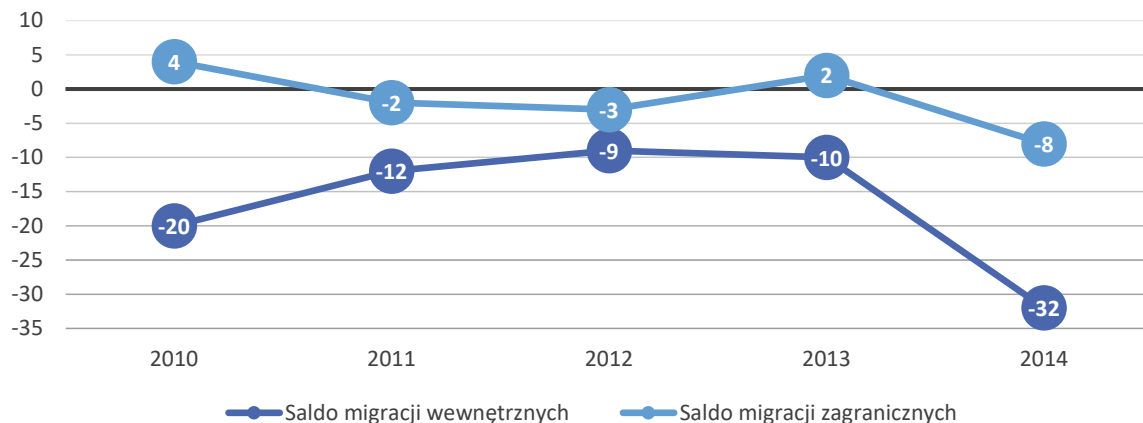

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Saldo migracji na terenie gminy ulega znacznym wahaniom, jednak w całym analizowanym okresie przyjmuje wartości ujemne. Największe rozbieżności widoczne są w przypadku migracji wewnętrznych – ich saldo kształtuje się od poziomu -32 osób w roku 2014 do -9 w 2012. Mniejsze wahania obserwowalne są w przypadku migracji zagranicznych, co oznacza, że osoby migrujące częściej wybierają inne gminy w obrębie kraju, niż wyjazdy zagraniczne.

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wielkość i struktura gospodarstw domowych

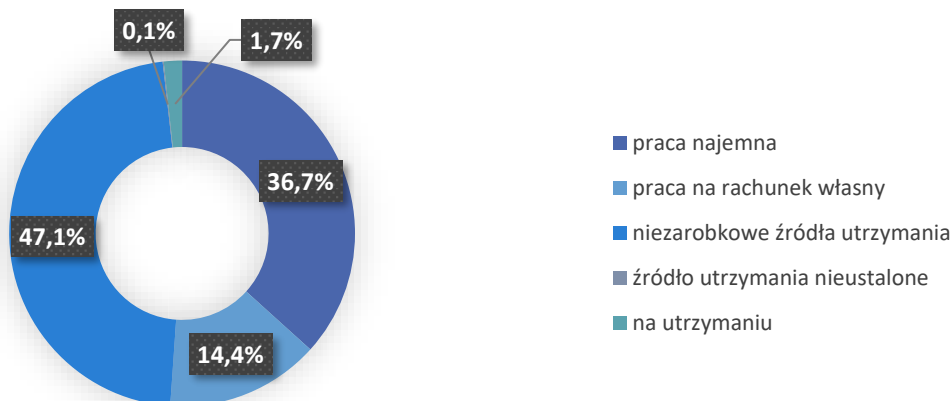
Według danych Narodowego Spisu Powszechnego na terenie gminy Krasocin funkcjonuje ponad 3 000 gospodarstw domowych, z czego przeważającą część stanowią gospodarstwa jednorodzinne (ponad 70%). Istotny odsetek przypada również na gospodarstwa jednoosobowe (ponad 16%), a w mniejszości pozostają dwurodzinne (prawie 8%) oraz nierodzinne (niecałe 2%).

Wśród gospodarstw jednorodzinnych przeważają pięcio- i więcej osobowe (ponad 1/5 ogółu gospodarstw). Po 20% przypada również na cztero- i dwuosobowe, zaś najmniej odnotowano gospodarstw trzy- i jednoosobowych.

Prawie połowa gospodarstw domowych na terenie gminy (47,1%) utrzymuje się z niezarobkowych źródeł utrzymania, czyli renty, emerytury, zasiłku itd. Dla nieco mniejszej grupy (36,7%) głównym źródłem jest praca najemna (w tym w zdecydowanej większości poza rolnictwem). Istotny odsetek gospodarstw utrzymuje się także z pracy na własny rachunek (14,4%), przede wszystkim we własnym gospodarstwie rolnym. 1,7% pozostaje na utrzymaniu innych członków rodziny.

Wykres 15. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Krasocin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, NSP.

Zamożność społeczeństwa

Zamożność ludności można opisać stosując odniesienie do średniego krajowego wynagrodzenia brutto i traktując jego poziom w Polsce jako 100%. W powiecie włoszczowskim poziom wynagrodzeń był na zbliżonym poziomie co w całym podregionie sandomiersko-jędrzejowskim, ale wyraźnie niższy niż w województwie świętokrzyskim. W 2010 roku mieszkańcy osiągnęli średnio 84,8% przeciętnego wynagrodzenia brutto w kraju. Wartość ta w okresie 2010-2014 ulegała wahaniom, a zmiany wartości były dość wyraźne. W 2014 roku mieszkańcy zarabiali średnio mniej niż 84,5% przeciętnego krajowego wynagrodzenia. Na koniec prezentowanego okresu w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim wskaźnik ten osiągnął wyższą wartość niż w powiecie włoszczowskim o 2,5 p.p. Poniższe zestawienie świadczy o mniejszej zamożności społeczeństwa w powiecie włoszczowskim (w tym w gminie Krasocin) w porównaniu z województwem świętokrzyskim i całym krajem.

Tabela 13. Przeciętne wynagrodzenie brutto w latach 2010-2014 (Polska=100)

Obszar	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Województwo świętokrzyskie	86,5	86,6	86,8	86,4	85,8

Podregion sandomiersko-jędrzejowski	86,8	86,8	87,9	86,0	86,0
Powiat włoszczowski	84,8	84,1	87,1	85,3	84,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Ochrona zdrowia

W zakresie służby zdrowia oraz usług medycznych na terenie gminy funkcjonuje Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krasocinie. W ramach ZOZ działają:

- Ośrodek Zdrowia w Krasocinie wraz z laboratorium,
- Ośrodek Zdrowia w Bukowie,
- Ośrodek Zdrowia w Olesznie.

W Ośrodku Zdrowia w Bukowie znajdują się dwa prywatne gabinety: fizjoterapeutyczny i stomatologiczny, posiadający umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). W Ośrodku Zdrowia w Krasocinie mieści się również Prywatna Poradnia Stomatologiczna, która w ramach umowy podpisanej z NFZ świadczy nieodpłatne usługi dentystyczne. Zaznaczyć należy, że wszystkie ośrodki zdrowia z terenu gminy zapewniają podstawową opiekę zdrowotną. Dodatkowo Ośrodek Zdrowia w Krasocinie posiada własne laboratorium². W 2014 roku na terenie gminy udzielono łącznie 35 907 porad lekarskich.

Specjalistyczną oraz szpitalną opiekę medyczną mieszkańcom gminy zapewnia Szpital Rejonowy we Włoszczowie. Ponadto w gminie działa jedna apteka mieszcząca się w Krasocinie oraz dwa punkty apteczne w miejscowościach Oleszno i Bukowa.

Szkolnictwo i edukacja

Na terenie gminy funkcjonuje łącznie 12 placówek oświatowych: 2 samorządowe przedszkola, 7 szkół podstawowych (wraz z 6 oddziałami przedszkolnymi) oraz 2 publiczne gimnazja.

² Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Krasocin na lata 2014-2021

W 2014 roku w gminie było 336 dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat). Na przestrzeni lat 2010-2014 zauważyć można tendencję malejącą w tym zakresie – rodzi się coraz mniej dzieci. Zwiększa się jednak odsetek najmłodszych mieszkańców gminy objętych wychowaniem przedszkolnym: z 45,0% w roku 2010 do 54,5% w 2014. Zaznaczyć należy, że w dalszym ciągu wysoki odsetek dzieci nie uczęszcza do placówek przedszkolnych.

Wykres 16. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w latach 2010-2014 na terenie gminy Krasocin

Rok	Dzieci w wieku 3-5 lat ogółem	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
2010	358	45,0%
2011	354	48,9%
2012	344	51,2%
2013	344	50,3%
2014	336	54,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Jak wspomniano wcześniej, na terenie gminy funkcjonują 2 przedszkola:

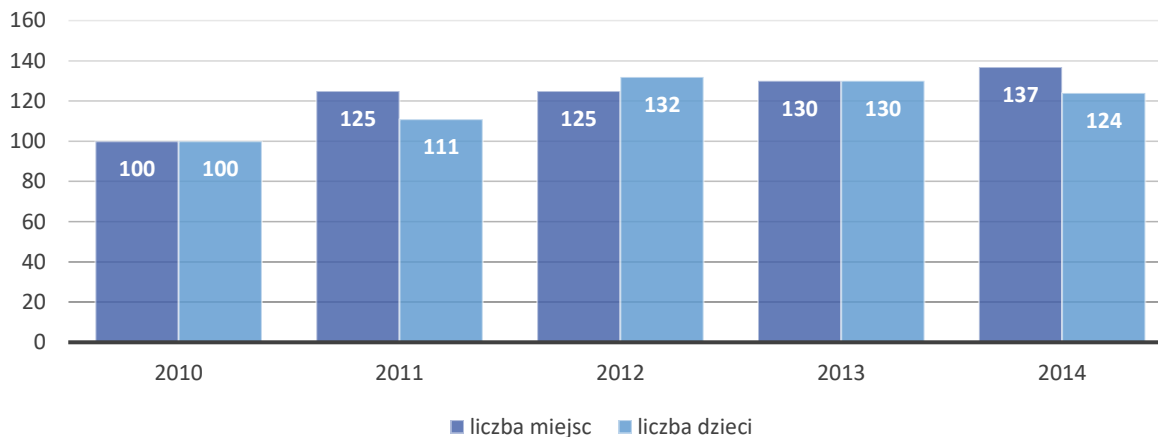
- Samorządowe Przedszkole w Krasocinie,
- Samorządowe Przedszkole w Bukowie.

Liczba miejsc dostępnych dla najmłodszych mieszkańców gminy w roku 2012 i 2014 była wyższa od liczby uczęszczających do nich dzieci. Natomiast w roku 2010 i 2013 limit miejsc został wykorzystany maksymalnie, a w 2013 przekroczony.

Warto dodać, że przy 6 szkołach podstawowych na terenie gminy znajdują się również oddziały przedszkolne.

Wykres 17. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki nauczania elementarnego:

- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP w Bukowie,
- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Cieślach,
- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP im. Jana Pawła II w Czostkowie,
- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP im. Prymasa Tysiąclecia w Mieczynie,
- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP im Armii Krajowej w Olesznie,
- Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny przy SP w Brygidowie,
- Szkoła Podstawowa w Krasocinie.

Na poniższym wykresie przedstawiono ogólną liczbę uczniów szkół podstawowych funkcjonujących na terenie gminy Krasocin. Warto zauważyć, że począwszy od roku 2010 liczba uczniów maleje – względem roku 2014 odnotowano spadek o ponad 4%. Redukcji w ostatnich latach uległa również liczba szkół podstawowych z 13 do 7.

Wykres 18. Liczba szkół podstawowych oraz uczniów do nich uczęszczających na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2014

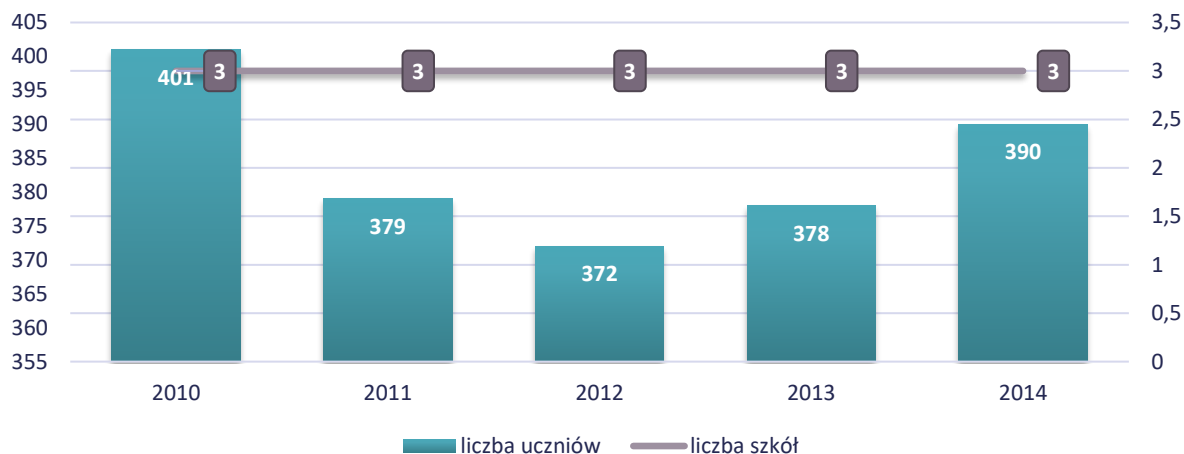
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy funkcjonują również 3 gimnazja:

- Publiczne Gimnazjum w Krasocinie,
- Publiczne Gimnazjum w Bukowie,
- Publiczne Gimnazjum w Olesznie.

W przypadku liczby uczniów gimnazjów w latach 2010-2012 odnotowywano ich systematyczny spadek z poziomu 401 do 372. Kolejne lata wskazują jednak na powtórny trend rosnący w tym zakresie.

Wykres 19. Liczba szkół gimnazjalnych oraz uczniów do nich uczęszczających na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dodatkowo zaznaczyć należy, że terenie gminy nie funkcjonuje żadna szkoła ponadgimnazjalna.

Bezpieczeństwo mieszkańców

Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy odpowiada Komenda Powiatowej Policji we Włoszczowie. Na jej terenie odnotowywane są jedynie drobne wykroczenia, do których należą przede wszystkim: kradzieże, wandalizm i niszczenie mienia, bójki, pobicia, kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwym.

Na potrzeby niniejszego dokumentu wyliczono wskaźniki kradzieży z włamaniem (w stosunku do liczby mieszkańców) dla poszczególnych sołectw. Najwyższą wartość niniejszego wskaźnika odnotowano w przypadku Stojewska (0,64%), Gruszczyna (0,37%) oraz Krasocina (0,35%). Dla pozostałych sołectw wskaźnik kształtował się na poziomie 0.

W celu ograniczenia przestępczości prowadzone są działania profilaktyczne m.in. w szkołach. Tematyka dotyczy zwalczania alkoholizmu wśród nieletnich, narkomanii i palenia papierosów, a także poruszania się po drogach. W gminie działają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, mieszczące się w miejscowościach: Krasocin, Oleszno, Świdno, Brygidów, Skorków, Sułków, Chotów, Ostrów, Gruszczyn, Ludynia, Cieśle, Mieczyn³.

Pomoc społeczna

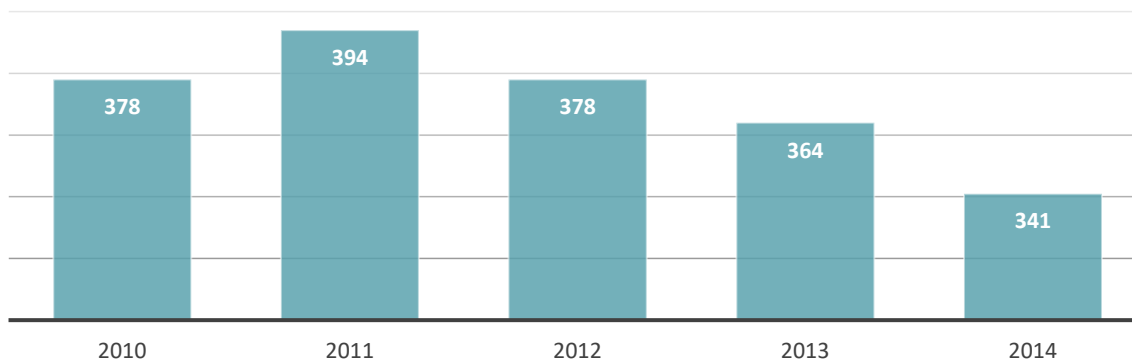
Pomoc społeczną na terenie gminy świadczy Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie, który realizuje zadania własne zgodnie z wymogami określonymi przez przepisy prawa stosownie do zaleceń Wójta gminy Krasocin a zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej na mocy przepisów prawnych i ustaleń Wojewody Świętokrzyskiego. Przy realizacji i zadań GOPS współdziała z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, ale również kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi oraz prawnymi.

Od 2011 roku systematycznie maleje liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej – na przestrzeni lat 2011-2014 nastąpił spadek w wysokości 13,45%.

³ Źródło: Strategia Rozwoju gminy Krasocin na lata 2014-2021.

Wykres 20. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014

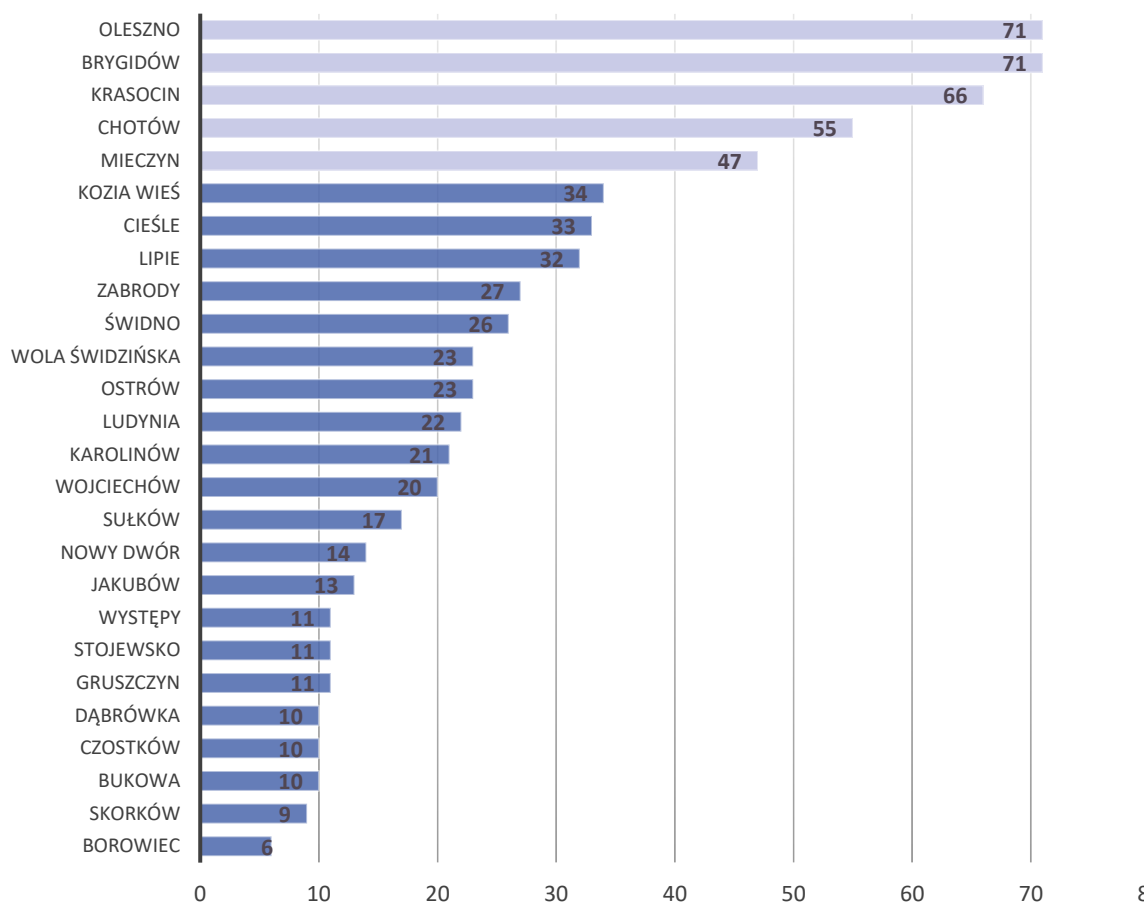
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Do sytuacji trudnych, z powodu których rodziny korzystają z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej należą najczęściej: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Odnotowywane są również problemy związane z alkoholizmem, trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, ochroną macierzyństwa czy przemocą w rodzinie.

Z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w latach 2010-2015 największa liczba osób żyjących w ubóstwie zamieszkiwała następujące sołectwa: Oleszno (71 osób), Brygidów (71), Krasocin (66), Chotów (55) oraz Mieczyn (47). Na terenie całej gminy w niniejszym okresie 232 rodziny pobierały świadczenia wynikające ze złej sytuacji materialnej. Szczegółowe dane w podziale na sołectwa prezentuje poniższy wykres.

Wykres 21. Liczba osób żyjących w ubóstwie na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015

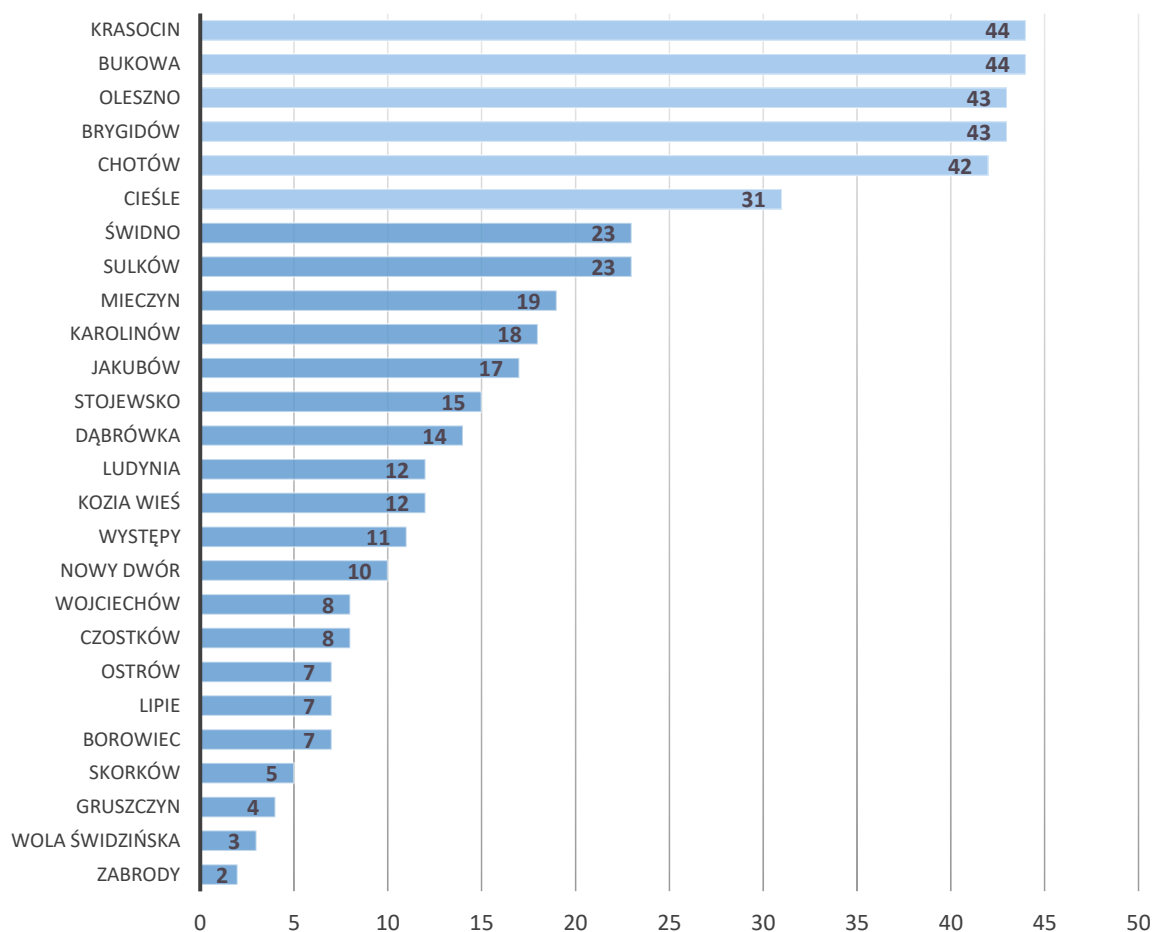

Źródło: Opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Problemy wynikające z bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2010-2015 odnotowano u 120 rodzin z terenu całej gminy. Do sołectw, których mieszkańcy najczęściej mieli trudności w tym zakresie zaliczyć należy: Krasocin (44 osoby), Bukowa (44), Oleszno (43), Brygidów (43), Chotów (42) oraz Cieśle (31).

Wykres 22. Liczba osób bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015

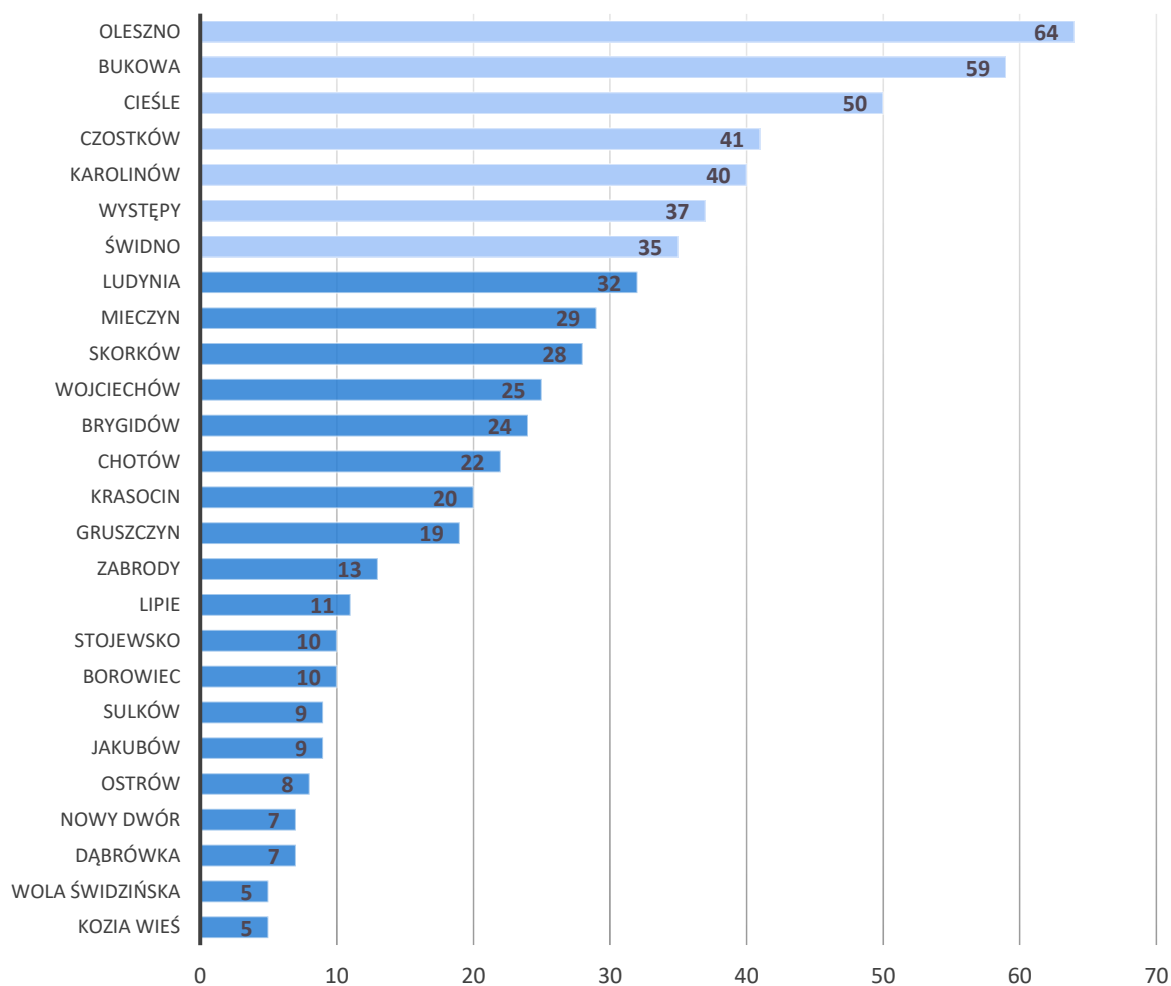

Źródło: Opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Największą liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2015 odnotowano na terenie Krasocina (64). Niewiele mniejszy odsetek stanowili mieszkańcy Bukowej (59 osób), Cieśli (50 osób), Czostkowa (41 osób) czy Karolinowa (40 osób). Średnia dla gminy ogółem w tym zakresie wyniosła 34 osoby, co oznacza, że powyżej niej znajdowały się również Występy (37 osób) oraz Świdno (35 osób).

Wykres 23. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015

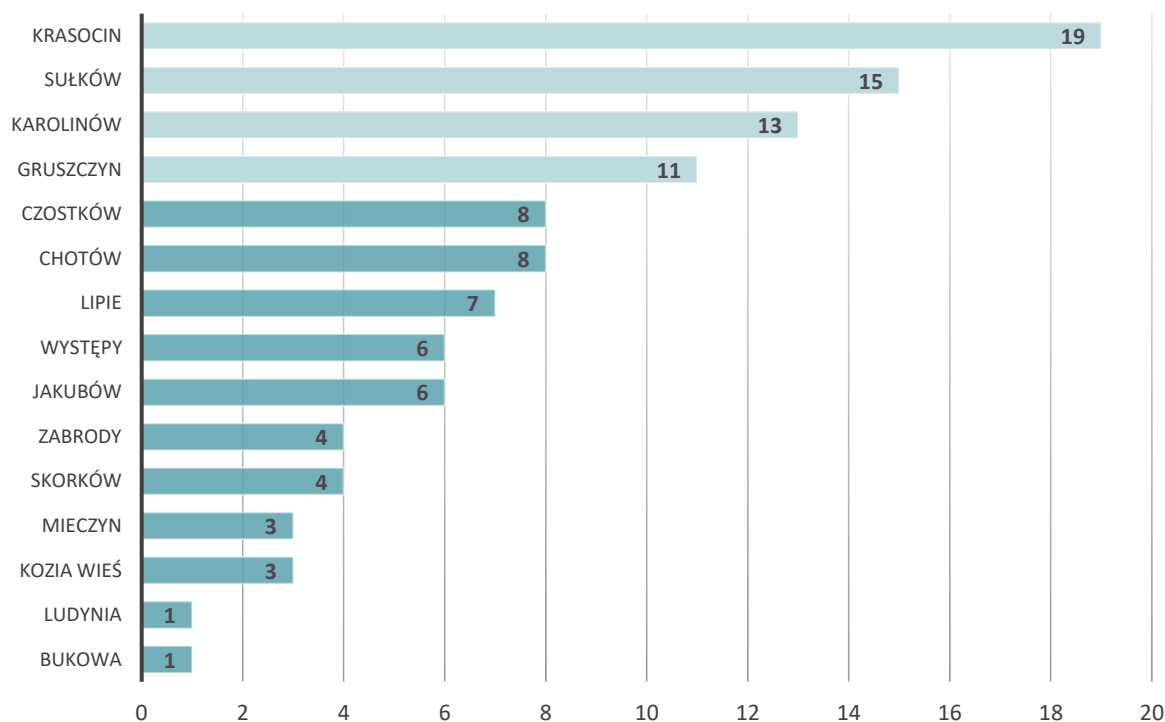

Źródło: Opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Problem z alkoholem na terenie gminy w latach 2010-2015 odnotowano ogółem u 33 rodzin. Największe jego nasilenie występowało w następujących sołectwach: Krasocin (19 osób), Sułków (15), Karolinów (13) oraz Gruszczyń (11).

Wykres 24. Liczba osób mających problemy z alkoholem na terenie poszczególnych sołectw

Źródło: Opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Aktywność społeczna

Aktywność ludności gminy koncentruje się wokół działalności stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych związków. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, szerzenie postaw proekologicznych oraz dbanie o rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

Do organizacji społecznych funkcjonujących na terenie gminy zaliczyć należy:

- Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej przy LHOIST Bukowa Sp. z o.o. w Bukowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olesznie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mieczynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gruszczynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krasocinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sułkowie,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Ludyni,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Skorkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Brygidowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Cieślach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chotowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Świdnie
- Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym Ruchowo „Magdalenka” w miejscowości Zabrody,
- Gminny Klub Sportowy „BUCOVIA” Bukowa w Bukowie,
- Stowarzyszenie Społeczno- Kulturalne „Razem” w Bukowie,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Krasocin” w Świdnie,
- Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bukowie,
- Stowarzyszenie rekonstrukcji historycznych „JODŁA” w miejscowości Występy,
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju społeczności lokalnej „OLCHA” w Olesznie,
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Lipie „LIPIANIE” w miejscowości Lipie,
- Klub Seniorów w Krasocinie pow. Włoszczowa woj. Świętokrzyskie w Krasocinie.

Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

W poniższej tabeli przedstawiono został szczegółowo opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy.

Poziom lokalny	
<p>Strategia Rozwoju Gminy Krasocin na lata 2014-2021</p>	<p>Cele strategiczne i operacyjne</p> <p>Wysoki poziom usług społecznych i konkurencyjny kapitał ludzki</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gmina zapewniająca wysoki standard usług społecznych – Gmina dbająca o rozwój kapitału ludzkiego <p>Konkurencyjna wielosektorowa gospodarka lokalna i korzystne warunki do inwestowania</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gmina sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości – Gmina posiadająca atrakcyjną ofertę turystyczną <p>Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz czyste środowisko naturalne zapewniające wysoki komfort życia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gmina zapewniająca wysoki poziom życia poprzez rozwój i modernizację infrastruktury technicznej – Gmina dbająca o środowisko naturalne
<p>Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krasocin na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020</p>	<p>Cele długoterminowe</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu (w tym przedsięwzięcia dot. rewitalizacji miejscowości Oleszno)
<p>Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Krasocin na lata 2014-2020</p>	<p>Cele strategiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> – Minimalizacja obszarów wykluczenia społecznego

Poziom lokalny	
	<ul style="list-style-type: none">– Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej oraz aktywizacji osób niepełnosprawnych– Tworzenie warunków sprzyjających integracji w starzejącym się społeczeństwie– Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych

Źródło: Opracowanie własne.

Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z pozostałymi dokumentami strategicznymi

Rewitalizacja jest ważnym aspektem społecznym, która zdefiniowana jest w wielu dokumentach strategicznych. Należy zaznaczyć, że zarówno na poziomie regionalnym, jak i europejskim można znaleźć odwołania do tego obszaru. Oznacza to, że rewitalizacja jest działaniem niezbędnym, który powinien być realizowany na wszystkich szczeblach zarządzania.

Należy zaznaczyć, że powstaje dokument o nazwie „Narodowy Plan Rewitalizacji”, w którym określony zostanie zakres oraz sposób przygotowania programów rewitalizacji. Oznacza to, że NPR stanowić będzie pakiet rozwiązań systemowych, tj. wykładnię dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i zintegrowanych.

Głównym celem NPR jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków do prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenia nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich badań⁴.

Zgodnie z definicją NPR, rewitalizacja stanowi proces, którego celem jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Program rewitalizacji powinien zawierać taki zakres i sposób przygotowywania jak:

⁴ Narodowy Plan rewitalizacji

- Zintegrowany i wieloaspektowy charakter, który obejmuje zidentyfikowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszar kryzysowy.
- Pogłębioną diagnoza społeczną o charakterze społecznym.
- Koncentracje na najbardziej problemowych obszarach poprzez wskazanie terenów zdegradowanych (rewitalizacja prowadzona powinna być tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk i gdzie koncentracja problemów jest największa).
- Identyfikacji i priorytetyzacji przedsięwzięć koniecznych, wynikających z programu.
- Koncentracje na rozwiązaniach kluczowych problemów, które przyczyniają się do powstania i trwania stanu kryzysowego.
- Kompleksowy charakter poprzez analizę kontekstu społecznego, ekonomicznego, środowiskowego związanego z tożsamością danego obszaru, a także jego społecznego i przestrzennego otoczenia.
- Koordynacja instrumentów wsparcia w sposób komplementarny.
- Partycypację społeczną, która umożliwi zaangażowanie społeczności lokalnej w proces powstawania dokumentu.
- Przejrzysty system monitoringu oraz elastyczny system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany.

Program rewitalizacji musi zawierać co najmniej:

- Diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych;
- Określenie terytoriów wymagających wsparcia;
- Wizję wyprowadzania obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej ze wskazaniem kierunków działań wynikających z nich najważniejszych przedsięwzięć;
- Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na danym o obszarze zdegradowanym;
- Opis zaangażowania społeczności i innych partnerów w przygotowanie i realizację programu;

- Ramy finansowe, z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania tj. oprócz finansowania unijnego także finansowanie krajowe czy środki prywatne (z uwzględnieniem zróżnicowania wynikającego ze stopnia pewności, co do uzyskania/ zapewniania danych środków);
- System monitorowania zmiany i skuteczności działań.

W ramach Programu przewiduje się finansowanie działań z trzech, dedykowanych w całości lub częściowo celom rewitalizacji:

- Źródła publiczne wspólnotowe (Europejski Fundusz Strukturalny i Inwestycyjnych: EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w ramach programów regionalnych i krajowych, w tym także sukcesywne zasilanie środkami pochodzącymi ze spłaty pożyczek udzielonych w ramach wsparcia).
- Źródła publiczne krajowe – istniejące instrumenty i źródła (poprzez terytorialne profilowanie) oraz tworzone nowe (w tym instrumenty inżynierii finansowej).
- Źródeł prywatnych – zachęty do inwestowania na obszarach zdegradowanych oraz formuły ppp.

Na podstawie umowy Partnerstwa określony został już cel tematyczny oraz priorytety inwestycyjne o kluczowym oraz uzupełniającym znaczeniu dla rewitalizacji:

- Cel tematyczny 3: Wzmocnienie konkurencyjności MŚP:
 - 3.1. Promowanie przedsiębiorczości;
 - 3.2. Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług;
 - 3.4. Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.
- Cel tematyczny 4: Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach:
 - 4.2. Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach;
 - 4.3. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym;
 - 4.5. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej

multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

- Cel tematyczny 6: Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami:
 - 6.3. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego;
 - 6.5. Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.
- Cel tematyczny 7: Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej:
 - 7.2. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi;
 - 7.4. Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego poprzez propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.
- Cel tematyczny 8: Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników:
 - 8.2 wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych, jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych;
 - 8.5 zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników;
 - 8.7 samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy.
- Cel tematyczny 9: Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem:

- 9.2 wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich;
- 9.4 aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności;
- 9.8 wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.
- Cel tematyczny 10: Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie:
 - 10.1 ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego;
 - 10.3. poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy m.in. przez poprawę jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz utworzenia i rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;
 - 10.3 bis. lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.
- Cel tematyczny 11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej:
 - Priorytet 11.3. Inwestycje w zdolności instytucjonalne i w skuteczność administracji publicznych oraz usług publicznych w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrych rządów.

W poniższej tabeli opisane zostały dokumenty na szczeblu europejskim, krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, tj. szczegółowy opis powiązań.

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
Poziom europejski	
<p style="text-align: center;">Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu</p>	<p style="text-align: center;">Priorytet III</p> <p>Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.</p> <p style="text-align: center;">Cel 1</p> <p>Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata.</p> <p style="text-align: center;">Cel 4</p> <p>Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.</p> <p style="text-align: center;">Cel 5</p> <p>Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego, co najmniej 20 mln obywateli.</p>
Poziom krajowy	
<p>Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju</p>	<p>Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:</p>

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
	<p style="text-align: center;">Cel 3</p> <p>Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki</p> <p style="text-align: center;">Cel 6</p> <p>Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”;</p> <p style="text-align: center;">Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny</p> <p style="text-align: center;">Cel 8</p> <p>Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny</p> <p style="text-align: center;">Cel 11</p> <p>Wzrost społecznego kapitału rozwoju.</p>
<p>Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020</p>	<p style="text-align: center;">Cel główny:</p> <p>Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów</p>
	<p>zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.</p> <p style="text-align: center;">Cele rozwojowe:</p>

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
	<p>I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb aktywności obywatela.</p> <p>II.4. Rozwój kapitału ludzkiego.</p> <p>III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.</p>
<p>Strategia Rozwoju Kraju 2020</p>	<p>Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel 1</p> <p>Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.</p> <p>Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo</p> <p>Cel 3</p> <p>Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel 4</p>

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
	Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	<p>Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.</p> <p>Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).</p>
Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020	Dokument służy osiągnięciu celu głównego i strategicznych kierunków działań dla Polski Wschodniej: Zasoby pracy i jakość kapitału ludzkiego - Przeciwdziałanie wykluczeniu na makroregionalnym rynku pracy, Wzmocnienie potencjału nowoczesnych kadr dla gospodarki opartej na wiedzy.
Poziom regionalny	
Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego	<p>Wizja: Świętokrzyskie – region zasobny w kapitał i gotowy na wyzwania.</p> <p>Misja: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego</p>

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
	<p>wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska.</p> <p>Cel strategiczny 1 Koncentracja na poprawie Infrastruktury regionalnej.</p> <p>Cel strategiczny 2 Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego Regionu.</p> <p>Cel strategiczny 3 Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki Regionu.</p> <p>Cel strategiczny 5 Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.</p> <p>Cel strategiczny 6 Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju Regionu.</p>
<p>Strategia Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Misja</p> <p>Tworzenie miejsca dostosowanego do oczekiwań społecznych, wyposażonego w rozwiniętą infrastrukturę (zwłaszcza komunikacyjną), Charakteryzującego się trwałym wzrostem gospodarczym, osiągniętym Dzięki optymalnemu</p>

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
	<p>wykorzystaniu potencjału w postaci kapitału społecznego, położenia oraz posiadanych zasobów (głównie Przyrodniczo – krajobrazowych i edukacyjnych), a przez to zapewniający pracę oraz wysoki standard życia mieszkańców</p> <p>Cele strategiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie standardu życia mieszkańców oraz wzmocnienie integracji społecznej 2. Rozwój lokalnej gospodarki oraz zwiększenie jej konkurencyjności 3. Kształtowanie przestrzeni funkcjonalnej i atrakcyjnej oraz zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów powiatu

Źródło: opracowanie własne.

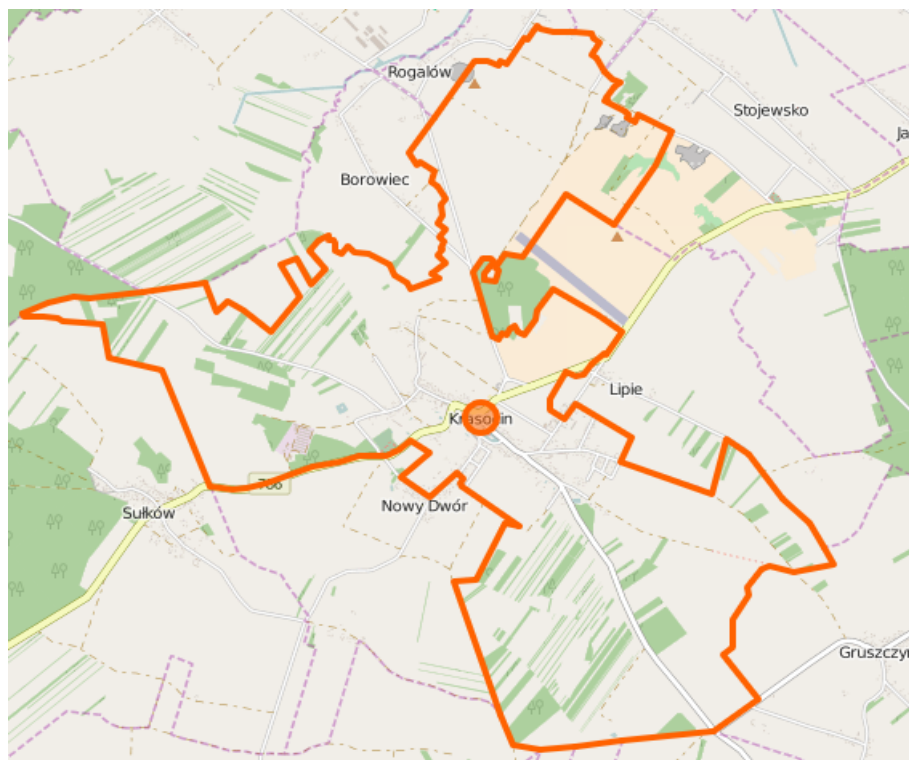
Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz jednoczesnym występowaniu na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. Gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw.
2. Środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
3. Przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

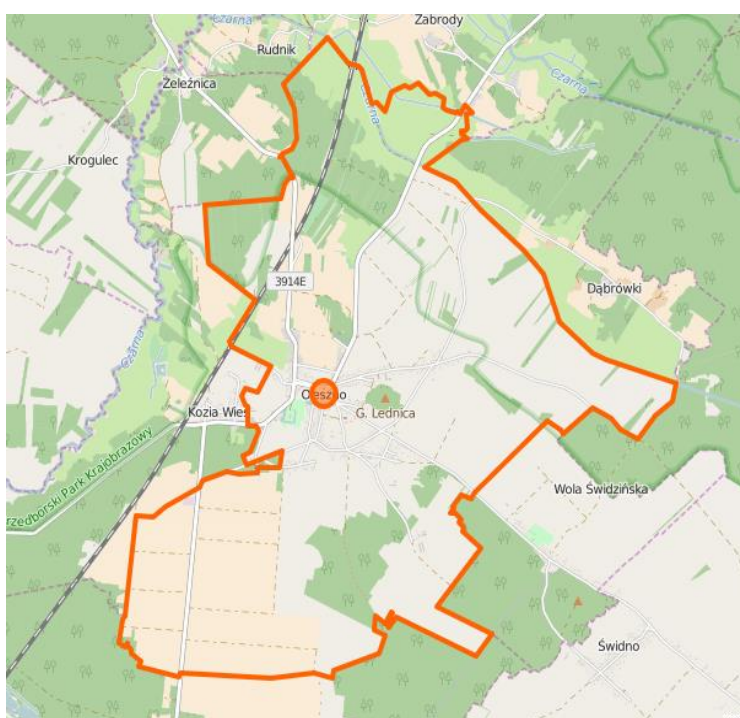

Rysunek 3. Granice administracyjne Krasocin

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/#map=12/50.9682/20.0071>

Rysunek 4 Granice administracyjne Oleszna

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/#map=12/50.9682/20.0071>

Rysunek 5 Granice administracyjne Świdna

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/#map=12/50.9682/20.0071>

Problemy społeczne

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy przez gminny ośrodek pomocy społecznej, są zachodzące negatywne zjawiska społeczne. Do tych zdarzeń głównie zalicza się ubóstwo, niepełnosprawność oraz problemy alkoholowe.. Do rzadziej występujących przyczyn przyznawania zapomogi pieniężnej zalicza się m.in. nieradzenie sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2015 r. w Gminie Krasocin, podstawą do przyznania wsparcia społecznego było wystąpienie równocześnie kilka okoliczności. Jedną z przyczyn zachodzących wśród społeczeństwa tej Gminy, było zjawisko ubóstwa. Najwięcej osób dotkniętych nędzą było w miejscowości Brygidów i Oleszno. Lecz stosunek tych osób do całkowitej liczby mieszkańców każdego z obu miast, znacznie wyższy był w Brygidowie (34,13%), o prawie 38 punktów procentowych więcej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasocinie najrzadziej udzielił pomocy osobom żyjącym w ubóstwie zamieszkujące miejscowości Skorków (9) i Borowiec (6).

Analizując pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielaną ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, to największy procent takich osób zarejestrowano w Chotowie, gdzie wszystkich mieszkańców wówczas było tylko 173. Najmniejszy odsetek (poniżej 1%) tego zjawiska odnotowano w Bukowej o 1086 liczbie ludności.

W odniesieniu do niepełnosprawności, GOPS w 2015 r. wysoki wskaźnik, powyżej 10%, obliczono dla miejscowości: Wojciechów, Karolinów, Zabrody, Chotów i Brygidów. Jednakże, to w Olesznie było najwięcej osób z orzeczoną niepełnosprawnością (64 osób), stanowiących niecałe 6% wszystkich mieszkańców.

Rysunek 6. Negatywne zjawiska społeczne w Gminie Krasocin

Miejscowość	kradzież mienia (w stosunku do liczby mieszkańców)	kradzież z włamaniem (w stosunku do liczby mieszkańców)	liczba cudzoziemców zameldowanych na terenie gminy (2015 r.) w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	ubóstwo	bezradność	niepełnosprawność	alkohol
Borowiec	0,00%	0,00%	0	6	7	10	
Bukowa	0,00%	0,00%	1	10	44	59	1
Brygidów	0,00%	0,00%	0	71	43	24	
Chotów	0,00%	0,00%	0	55	42	22	8
Cieśle	0,00%	0,00%	1	33	31	50	
Czostków	0,00%	0,15%	0	10	8	41	8
Dąbrówka	0,00%	0,00%	0	10	14	7	
Gruszczyn	0,00%	0,37%	0	11	4	19	11
Jakubów	0,00%	0,00%	0	13	17	9	6
Karolinów	0,00%	0,00%	0	21	18	40	13
Kozia Wieś	0,00%	0,00%	0	34	12	5	3
Krasocin	0,18%	0,35%	0	66	44	20	19
Lipie	0,00%	0,00%	0	32	7	11	7
Ludynia	0,00%	0,00%	0	22	12	32	1
Mieczyn	0,00%	0,00%	0	47	19	29	3

Miejscowość	kradzież mienia (w stosunku do liczby mieszkańców)	kradzież z włamaniem (w stosunku do liczby mieszkańców)	liczba cudzoziemców zameldowanych na terenie gminy (2015 r.) w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	ubóstwo	bezradność	niepełnosprawność	alkohol
Nowy Dwór	0,00%	0,00%	1	14	10	7	
Oleszno	0,17%	0,00%	1	71	43	64	
Ostrów	0,00%	0,00%	3	23	7	8	
Skorków	0,00%	0,00%	0	9	5	28	4
Stojewsko	0,00%	0,64%	0	11	15	10	
Sulków	0,00%	0,00%	2	17	23	9	15
Świdno	0,00%	0,27%	0	26	23	35	
Wojciechów	0,00%	0,00%	0	20	8	25	
Wola Świdzińska	0,00%	0,00%	0	23	3	5	
Występy	0,00%	0,20%	1	11	11	37	6
Zabrody	0,98%	0,00%	0	27	2	13	4

Źródło: Opracowanie własne.

Motywy alkoholizmu w obrębie omawianej gminy jest często występującym zjawiskiem problemowym. Najwięcej osób dotkniętych tym problemem zarejestrowano w Krasocinie (19 osób).

Największą kumulacją wszystkich wskaźników społecznych charakteryzują się takie obszary jak: Krasocin oraz Oleszno.

Problemy gospodarcze

W przypadku analizowania wskaźników gospodarczych, największym udziałem nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon charakteryzują się takie obszary jak: Dąbrówka, Karolinów, Kozia Wieś, Nowy Dwór, Skorków oraz Wojciechów. W przypadku pozostałych miejscowości, wskaźnik ten jest znacznie niższy od średniej.

W przypadku analizowania osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców, najwyższym wskaźnikiem charakteryzują się obszary: Świdno, Karolinów, Jakubów, Gruszczyń, Cieśle. Należy jednak zaznaczyć, że pozostałe obszary (zaznaczone na czerwono) charakteryzują się znacznie wyższym wskaźnikiem niż średnia.

Miejscowość	bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców	udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2015 r. w liczbie ludności
Borowiec	3,70%	0,00%
Bukowa	4,05%	0,09%
Brygidów	3,37%	1,44%
Chotów	4,62%	0,58%
Cieśle	5,33%	0,67%
Czostków	4,39%	1,32%
Dąbrówka	4,72%	3,15%
Gruszczyń	5,24%	1,12%
Jakubów	5,43%	0,00%
Karolinów	5,50%	3,21%

Miejscowość	bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców	udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2015 r. w liczbie ludności
Kozia Wieś	2,65%	1,77%
Krasocin	3,45%	1,06%
Lipie	3,42%	0,43%
Ludynia	3,01%	1,37%
Mieczyn	3,54%	1,01%
Nowy Dwór	5,93%	1,69%
Oleszno	3,20%	1,30%
Ostrów	3,43%	1,06%
Skorków	2,70%	3,17%
Stojewsko	5,77%	0,64%
Sulków	4,23%	0,28%
Świdno	5,36%	0,54%
Wojciechów	2,31%	3,08%
Wola Świdzińska	2,08%	0,69%
Występy	3,80%	1,20%
Zabrody	3,92%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Obszary objęte programem rewitalizacji

Do rewitalizacji wybrane zostały następujące obszary:

- Krasocin;
- Oleszno;
- Świdno.

Tereny te wg analizowanych wskaźników (społeczne i gospodarcze) oraz prowadzonych konsultacji społecznych są najbardziej zdegradowane (w porównaniu do pozostałych terenów gminy) i predysponują do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

Krasocin w ramach prowadzonych analiz znalazł się na pierwszym miejscu pod względem liczby obszarów kryzysowych. Miejscowość ta uznana została za zdegradowaną w oparciu o 6 wskaźników. Oleszno i Świdno również charakteryzuje się szeregiem wskaźników (5), świadczących o występowaniu obszarów kryzysowych. Dokładne dane w tym zakresie prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 14 Obszary kryzysowe w podsystemach społecznych i gospodarczych na podstawie których przeprowadzona została delimitacja obszarów przeznaczonych do rewitalizacji

Miejscowość	Wskaźnik	Średnia dla miejscowości	Średnia dla gminy
Krasocin	Kradzież z włamaniem (w stosunku do liczby mieszkańców)	0,35%	0,32%
	Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2015 r. w liczbie ludności	1,06%	1,61%
	Liczba zameldowanych cudzoziemców	0	1,5
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na ubóstwo	66	38,50
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na bezradność w sprawach wychowawczych	44	23,00
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na problem alkoholowy	19	10
Oleszno	udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2015 r. w liczbie ludności	1,30%	1,61%
	liczba cudzoziemców zameldowanych na terenie gminy (2015 r.) w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	1	1,5
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na ubóstwo	71	38,50
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na bezradność w sprawach wychowawczych	43	23,00
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność	64	34,50
Świdno	Bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców	5,36%	4,01%
	Długotrwale bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców	2,95%	2,93%
	Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2015 r. w liczbie ludności	0,54%	1,61%

Miejscowość	Wskaźnik	Średnia dla miejscowości	Średnia dla gminy
	Liczba zameldowanych cudzoziemców	0	1,5
	Liczba osób objęta pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność	35	34,50%

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźniki w podsystemie społecznym i gospodarczym świadczą więc o tym, że istnieje realna potrzeba interwencji na tym terenie. Najczęstszymi problemami, z którymi borykają się osoby mieszkające na terenie wskazanym do rewitalizacji jest ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie i niski poziom przedsiębiorczości.

Zauważyć można również pewnego rodzaju nawarstwianie się zjawisk problemowych. Wysoki poziom ubóstwa spowodowany jest w dużej mierze bezrobociem i problemami alkoholowymi. Dalsze pogłębianie się tych problemów prowadzi z kolei do zjawiska długotrwałego bezrobocia. Należy zaznaczyć, iż praca socjalna z tą grupą klientów MOPS jest wyjątkowo trudna, a długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej prowadzi do zniechęcenia w kwestii podejmowania działań aktywizacyjnych, w celu wyjścia z trudnej sytuacji, w której się znalazły.

Podsumowując, wskazane powyżej obszary znacznie odbiegają od pozostałego terenu gminy. Wysoka liczba obszarów kryzysowych, w tym dotyczących problemów wzajemnie na siebie oddziałujących, świadczą o bezpośredniej konieczności objęcia niniejszego terenu działaniami rewitalizacyjnymi. Warto zauważyć, iż na terenie tychże miejscowości działa stosunkowo wysoka liczba organizacji pozarządowych i organizacji, które mogą stać się potencjalnymi partnerami działań rewitalizacyjnych, mających na celu poprawę sytuacji mieszkańców tych miejscowości.

Spis tabel i wykresów

Spis rysunków

Rysunek 1 Etapy tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.....	5
Rysunek 2. Położenie gminy Krasocin na terenie powiatu.....	6
Rysunek 3. Granice administracyjne Krasocin	67
Rysunek 4 Granice administracyjne Oleszna	67
Rysunek 5 Granice administracyjne Świdna.....	68
Rysunek 6. Negatywne zjawiska społeczne w Gminie Krasocin.....	70

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia sołectw wchodzących w skład gminy.....	7
Tabela 2. Zabytki gminne wpisane do rejestru zabytków	8
Tabela 3. Liczba zabytków na terenie poszczególnych sołectw wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.....	10
Tabela 4. Użytkowanie terenów gminy Krasocin w 2014 roku – wybrane kategorie.....	11
Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014	16
Tabela 6. Wyposażenie mieszkań na terenie gminy w instalacje	17
Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015.....	28
Tabela 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007.....	29
Tabela 9. Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy w 2010 roku	29
Tabela 10. Powierzchnia lasów na terenie gminy w latach 2010-2014.....	30
Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie gminy	33
Tabela 12. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy w latach 2010-2015	37
Tabela 13. Przeciętne wynagrodzenie brutto w latach 2010-2014 (Polska=100)	42
Tabela 14. Obszary kryzysowe w podsystemach społecznych i gospodarczych na podstawie których przeprowadzona została delimitacja obszarów przeznaczonych do rewitalizacji	74

Spis wykresów

Wykres 1. Zmiany struktury użytkowania terenów gminy Krasocin w latach 2012-2014.....	12
Wykres 2. Długość czynnej sieci rozdzielczej oraz kanalizacyjnej na terenie gminy w latach 2010-2014 [w km]	15
Wykres 3. Poziom recyklingu osiągnięty przez gminę w latach 2010-2015.....	16
Wykres 4. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2010-2015 na terenie gminy Krasocin	18
Wykres 5. Podmioty zarejestrowane w REGON na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2015	22
Wykres 6. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r w liczbie ludności	27
Wykres 7. Pracujący wg płci w gminach w latach 2010-2014.....	32
Wykres 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	33
Wykres 9. Wskaźniki udziału osób bezrobotnych do liczby mieszkańców poszczególnych sołectw	35
Wykres 10. Liczba i struktura mieszkańców gminy w latach 2010-2015	36
Wykres 11. Struktura ludności na terenie gminy w roku 2014.....	38
Wykres 12. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	39
Wykres 13. Przyrost naturalny na terenie gminy w latach 2010-2014	40
Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie gminy w latach 2010-2014	41
Wykres 15. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Krasocin.....	42
Wykres 16. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w latach 2010-2014 na terenie gminy Krasocin	44
Wykres 17. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy w latach 2010-2014	45
Wykres 18. Liczba szkół podstawowych oraz uczniów do nich uczęszczających na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2014.....	46
Wykres 19. Liczba szkół gimnazjalnych oraz uczniów do nich uczęszczających na terenie gminy Krasocin w latach 2010-2014.....	46
Wykres 20. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014	48

Wykres 21. Liczba osób żyjących w ubóstwie na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015	49
Wykres 22. Liczba osób bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015	50
Wykres 23. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie poszczególnych sołectw w latach 2010-2015	51
Wykres 24. Liczba osób mających problemy z alkoholem na terenie poszczególnych sołectw	52